

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ
& ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

---

*16η ΕΤΗΣΙΑ ΕΙΔΙΚΗ
ΣΥΝΟΔΟΣ*

8 – 9 ΙΟΥΝΙΟΥ 2002
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΠΕΙΡΑΙΑ

Η χρήση των GnRH αναλόγων στην Υποβοηθούμενη Αναπαραγωγή

Αλέξανδρος Δ. Τζεφεράκος

ΜΟΝΑΔΑ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ
Μαιευτήρια « **ΜΗΤΕΡΑ** » και « **ΛΗΤΩ** »

Ανάπτυξη GnRH αναλόγων

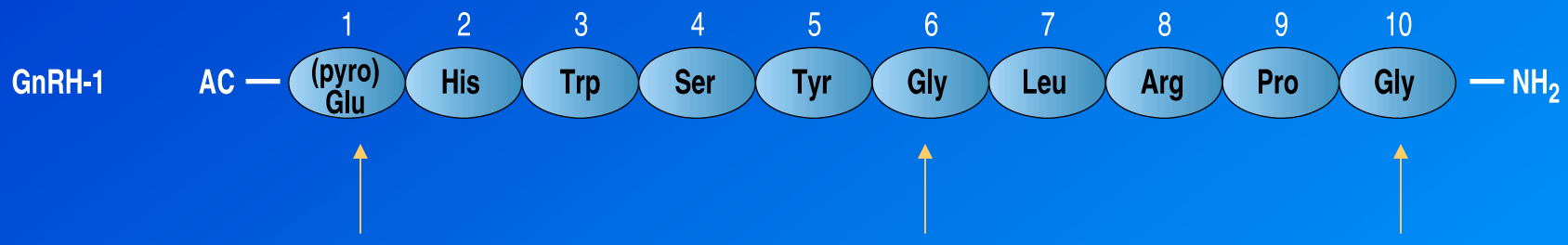
- 1947 : απομόνωση της GnRH από τους Green και Harris
- 1971 : ταυτοποίηση και σύνθεση GnRH από τον Schally
- 1972 : ανάπτυξη αναλόγων GnRH (αγωνιστές – ανταγωνιστές)
- 1982 : πρώτη δημοσίευση GnRH αγωνιστή στην ΕΔΩ
- 1990 : GnRH αγωνιστές – πρότυπη θεραπεία.
- 1996 : Πρώτη εφαρμογή GnRH ανταγωνιστή στην ΕΔΩ
- 1999 : Πρώτη έγκριση GnRH ανταγωνιστή από FDA (ΕΔΩ)
- 2000 : GnRH ανταγωνιστές – πρότυπη θεραπεία

GnRH ανάλογα

Τροποποιήσεις στην αλληλουχία αμινοξέων της GnRH

- ❖ Αγωνιστές – GnRH α
- ❖ Ανταγωνιστές - GnRHant

Φυσική GnRH και GnRH αγωνιστές

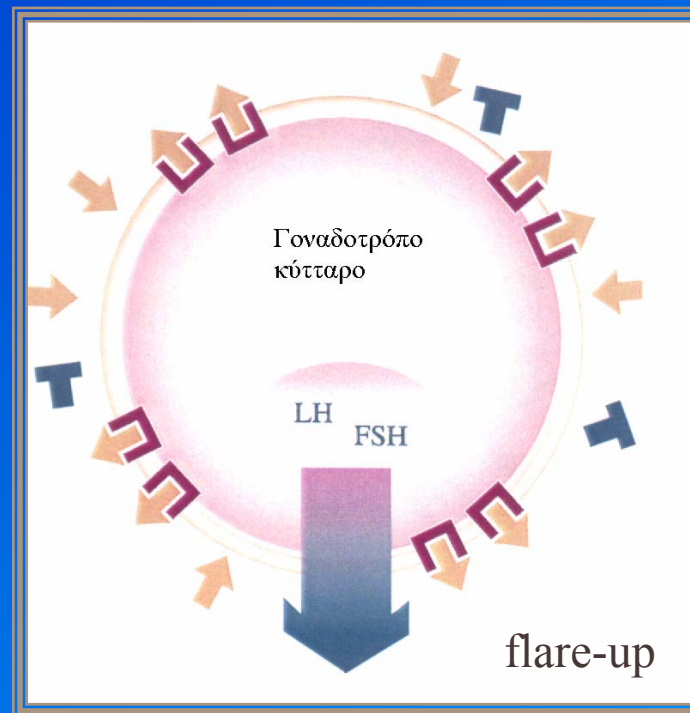

GnRH αγωνιστές

- Μεγαλύτερη δεσμευτική συγγένεια → βελτίωση απαντητικότητας
αύξηση έκλυσης γοναδοτροπινών
- Αυξημένη διάρκεια δράσης → Απλούστερη χορήγηση

Μακροχρόνια χορήγηση = μείωση έκλυσης γοναδοτροπινών

GnRH-μηχανισμός δράσης (I)

Ενδογενής GnRH

GnRH αγωνιστής

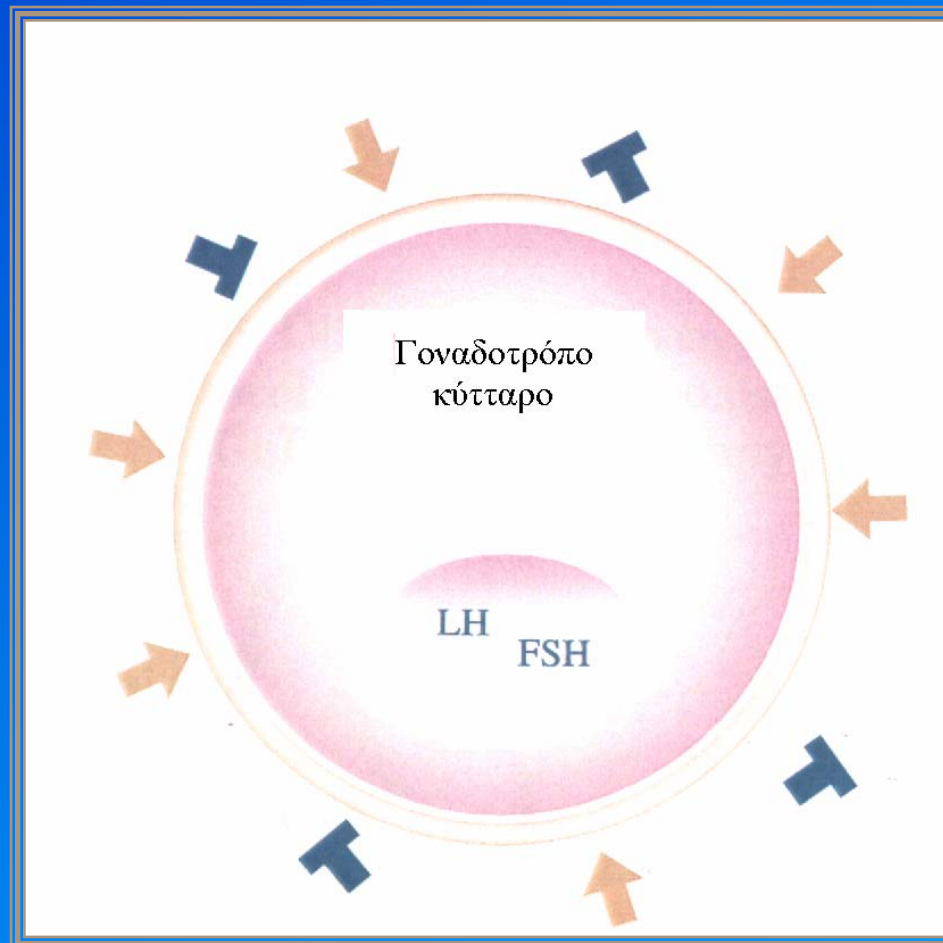

Υποδοχέας GnRH

Οι αγωνιστές έχουν βιολογική δράση 100-200 φορές ισχυρότερη από την φυσική GnRH

GnRHα-μηχανισμός δράσης (II) απευαισθητοποίηση

Ενδογενής GnRH

GnRH αγωνιστής

GnRH αγωνιστές στην Ε.Δ.Ω.

- ❖ Αποφυγή πρώιμων αιχμών LH (20% → 2%)
- ❖ Μείωση ποσοστών ακύρωσης κύκλων θεραπείας
- ❖ Διέγερση μόνο με εξωγενείς γοναδοτροπίνες (↑)

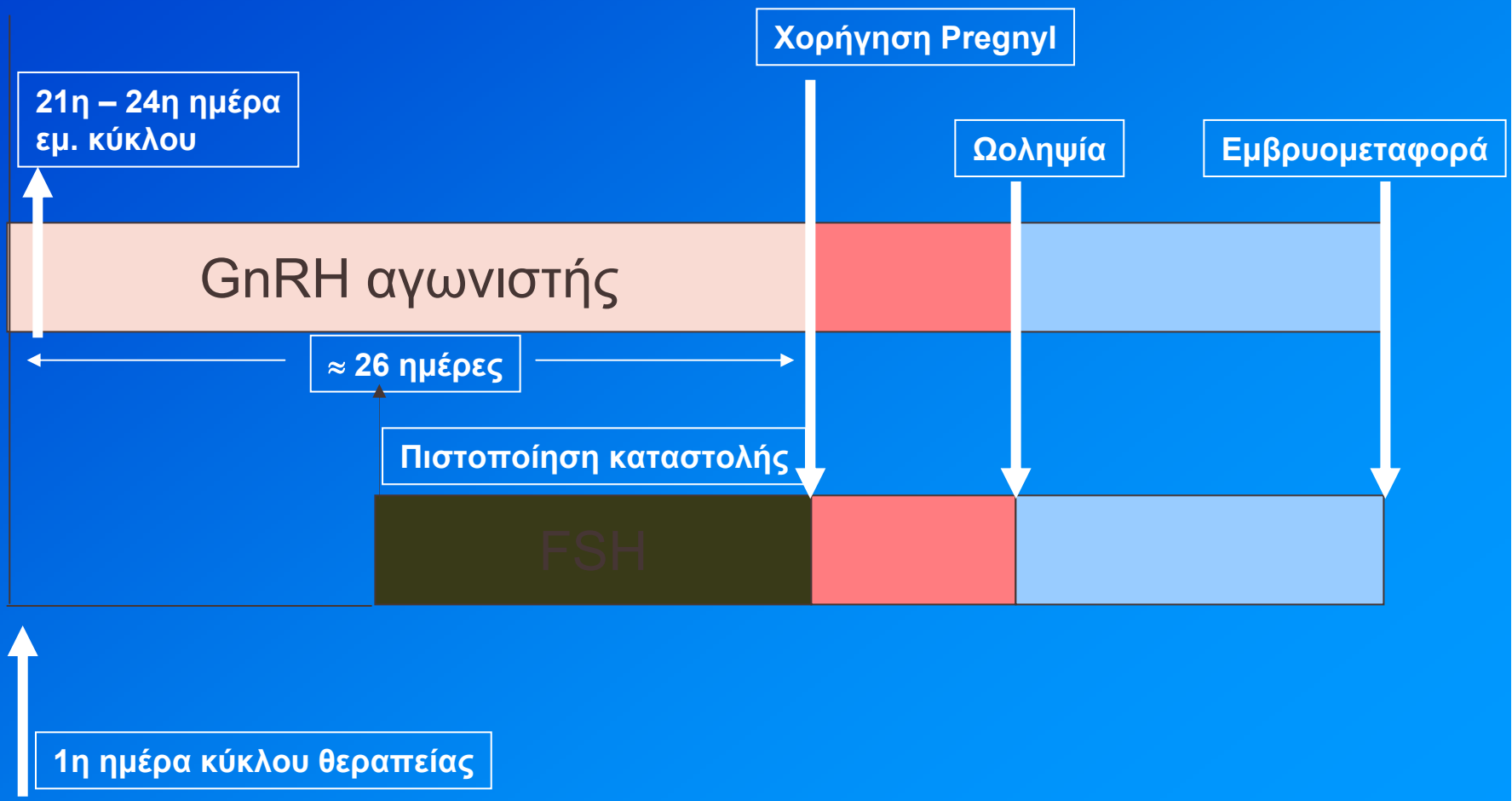

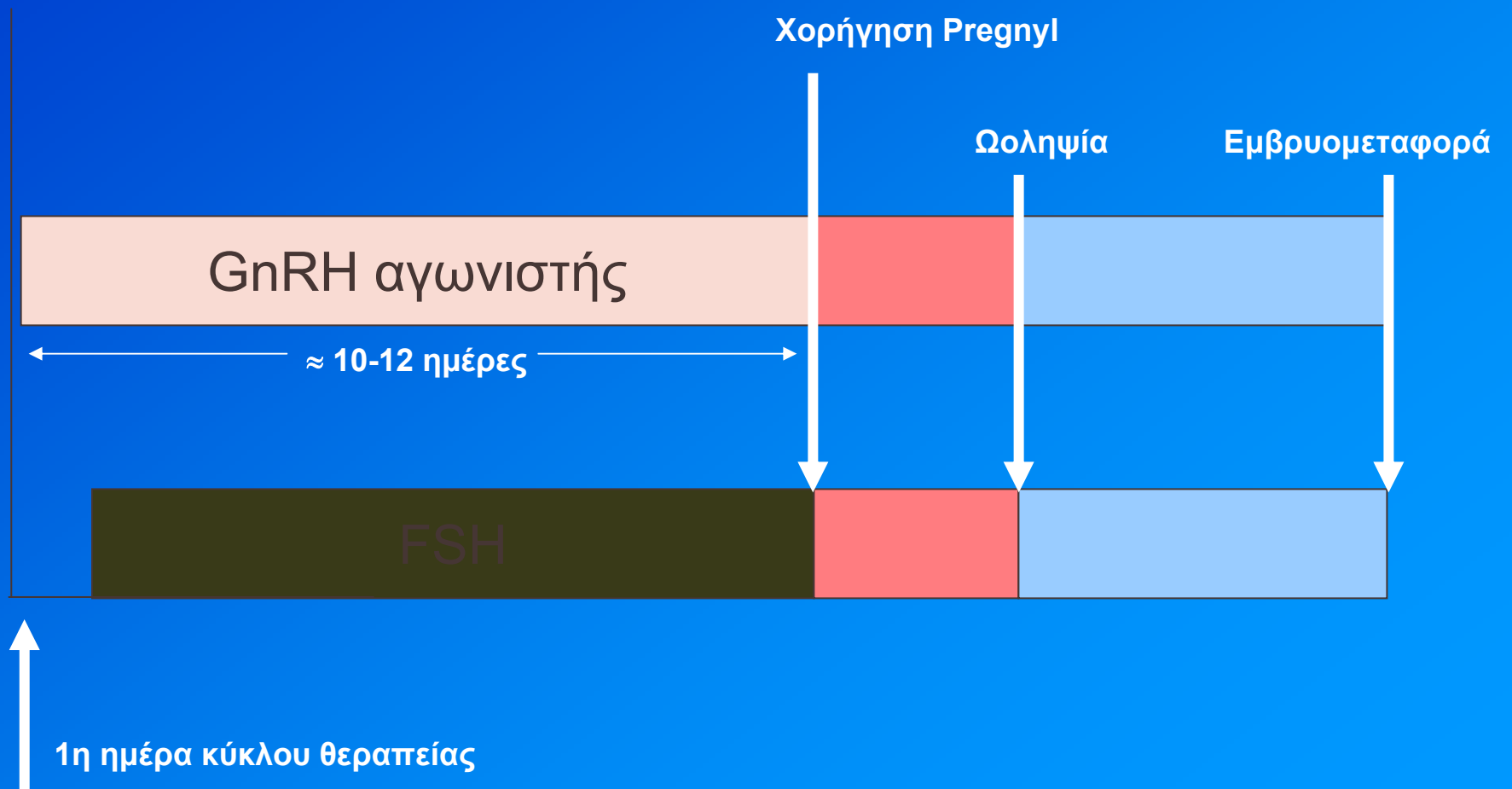

ΕΙΔΗ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΩΝ

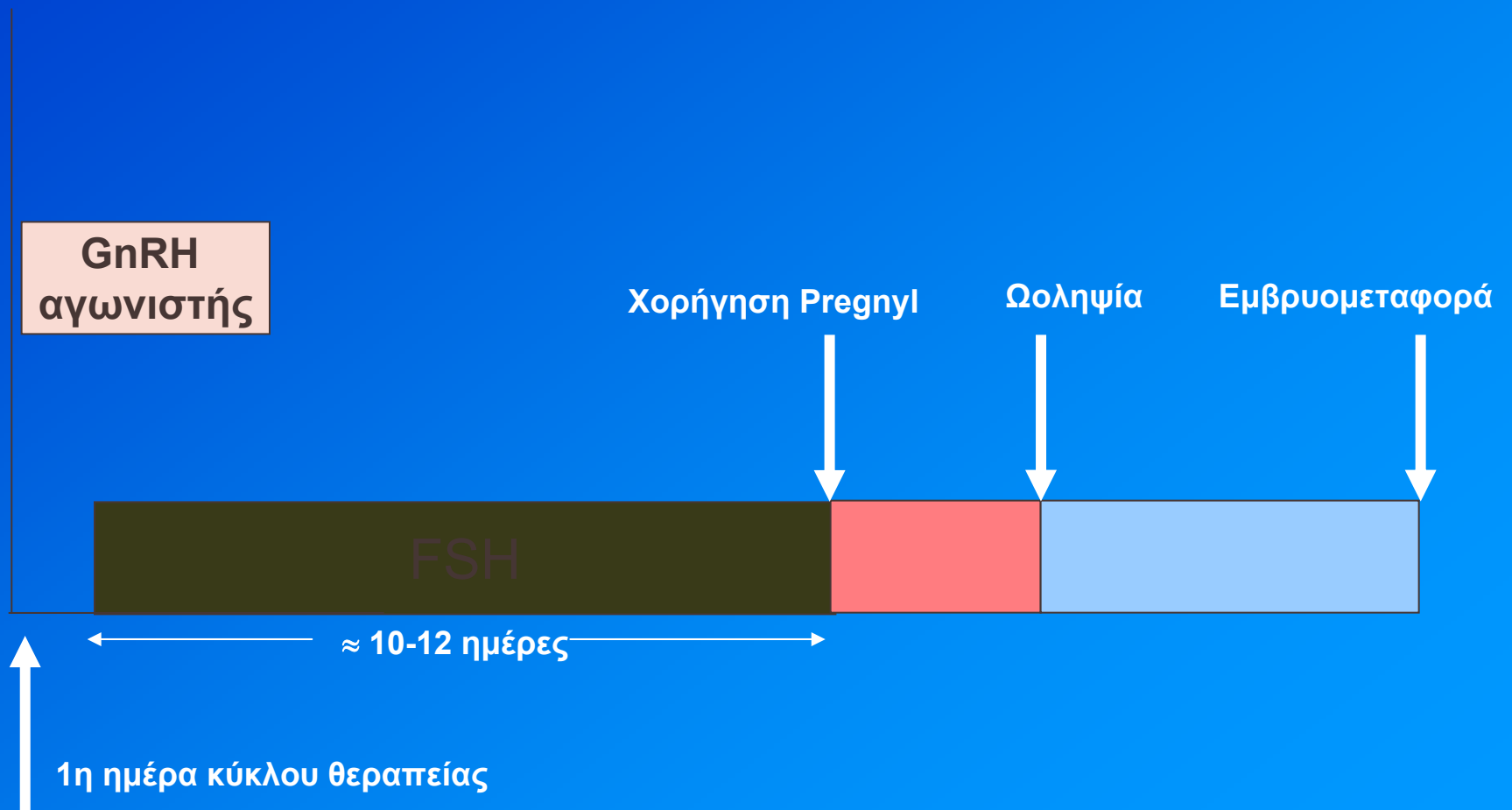
Μακρύ πρωτόκολλο

Βραχύ πρωτόκολλο

Υπερβραχύ πρωτόκολλο

ΜΑΚΡΥ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ

Πλεονεκτήματα

- ❖ Αυξημένη δυνατότητα προγραμματισμού ασθενών
- ❖ Τάση για ανάπτυξη μεγαλύτερου αριθμού ωοθυλακίων
- ❖ Τάση για υψηλότερα ποσοστά κυήσεων

ΜΑΚΡΥ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ

Μειονεκτήματα

- ❖ Παράταση της διάρκειας θεραπείας κατά 2-3 εβδομάδες
- ❖ Παράταση της αναμονής για τον ασθενή
- ❖ Αυξημένη κατανάλωση GnRH αγωνιστή
- ❖ Αυξημένη κατανάλωση γοναδοτροπινών
- ❖ Συμπτώματα εμμηνοπαυσιακού τύπου
- ❖ Ανάγκη υποστήριξης ωχρινικής φάσης
- ❖ Ανάγκη περισσότερων ελέγχων
- ❖ Ανάπτυξη ωοθηκικών κύστεων

*Αφού η χρησιμοποίηση των
GnRH αναλόγων για την
Ελεγχόμενη Διέγερση των
Ωοθηκών (ΕΔΩ) στην
Εξωσωματική γονιμοποίηση είναι
επιτυχής τι μας προτρέπει στην
χρήση των ανταγωνιστών*

- 1) Η ανακάλυψη των GnRH υποδοχέων εκτός υπόφυσης και η επίδραση των GnRH αναλόγων στα όργανα αυτά όπως ωθήκη , ωάριο , κοκκώδη κύτταρα και έμβρυο παραμένουν ακόμη αδιευκρίνιστα.
- 2) Από την άμεση καταστολή (με την δέσμευση των υποδοχέων) οι ανταγωνιστές απαιτούν σημαντικό μειωμένο χρόνο σε σχέση με τα ανάλογα και οδηγούν σε μειωμένες δόσεις χορήγησης FSH .
- 3) Η ωχρινική φάση με την χορήγηση των ανταγωνιστών επηρεάζεται λιγότερο από το ότι με την χορήγηση αγωνιστών (Albano et al 1998).
- 4) Υπάρχουν in vitro μελέτες που δείχνουν ότι η προγεστερόνη δρά καλύτερα σε κύκλους που προέρχονται από GnRH ανταγωνιστές (Lin 1999).
- 5) Ο πιθανολογούμενος μικρότερος κίνδυνος συνδρόμου υπερδιέγερσης με την χορήγηση GnRH ανταγωνιστών (Olivennes 1996)

Φιλοσοφία εφαρμογής GnRH ανταγωνιστή στην Ε.Δ.Ω.

- ❖ Χρήση φυσιολογικού συστήματος στρατολόγησης
- ❖ Καταστολή αιχμής LH μετά την αρχική επιλογή

Κίνδυνος πρώιμης αιχμής LH στην πολλαπλή ωοθυλακιορρηξία

LH

Πρώιμη αιχμή

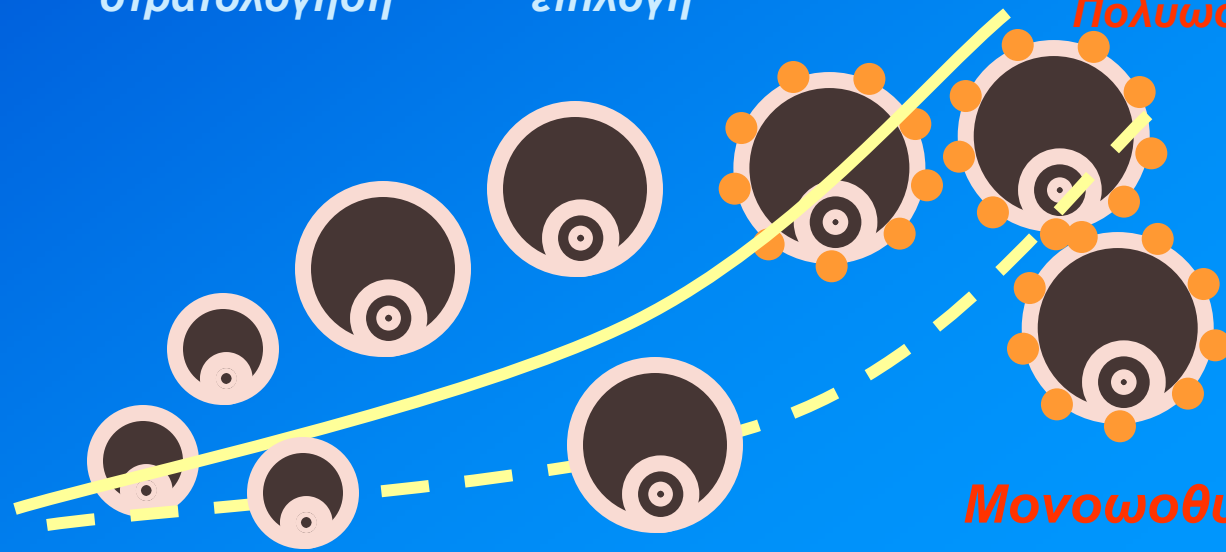
στρατολόγηση

επιλογή

Πολυωοθυλακική

Οιστραδιόλη

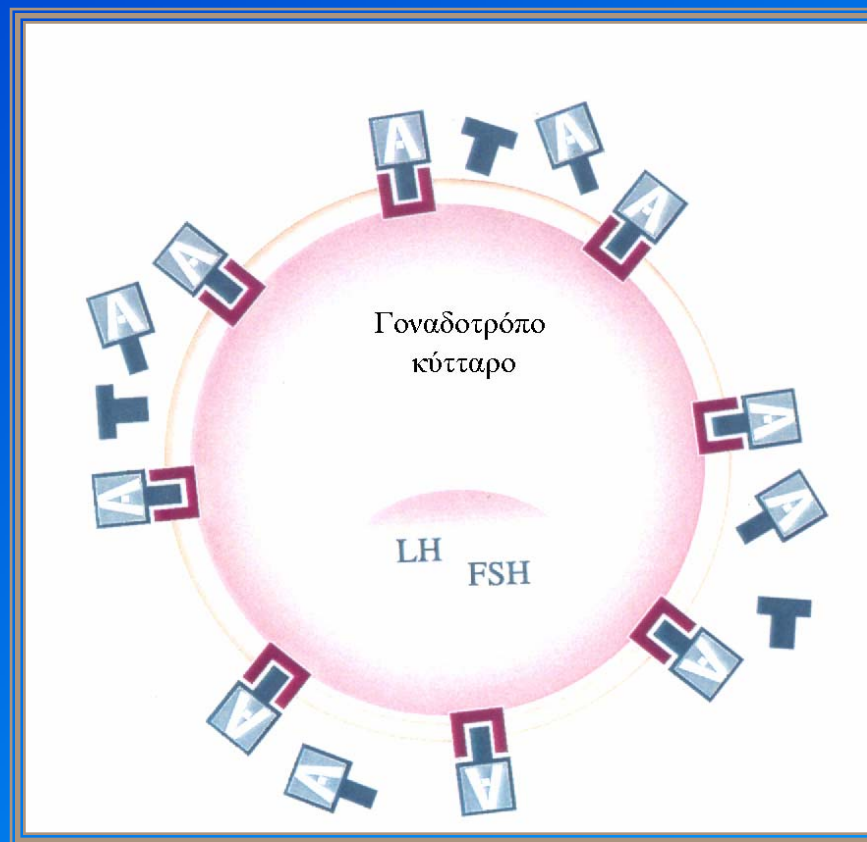
Μονωοθυλακική

Αποφυγή πρώιμης αιχμής LH με τους ανταγωνιστές

GnRHant-μηχανισμός δράσης

GnRHant

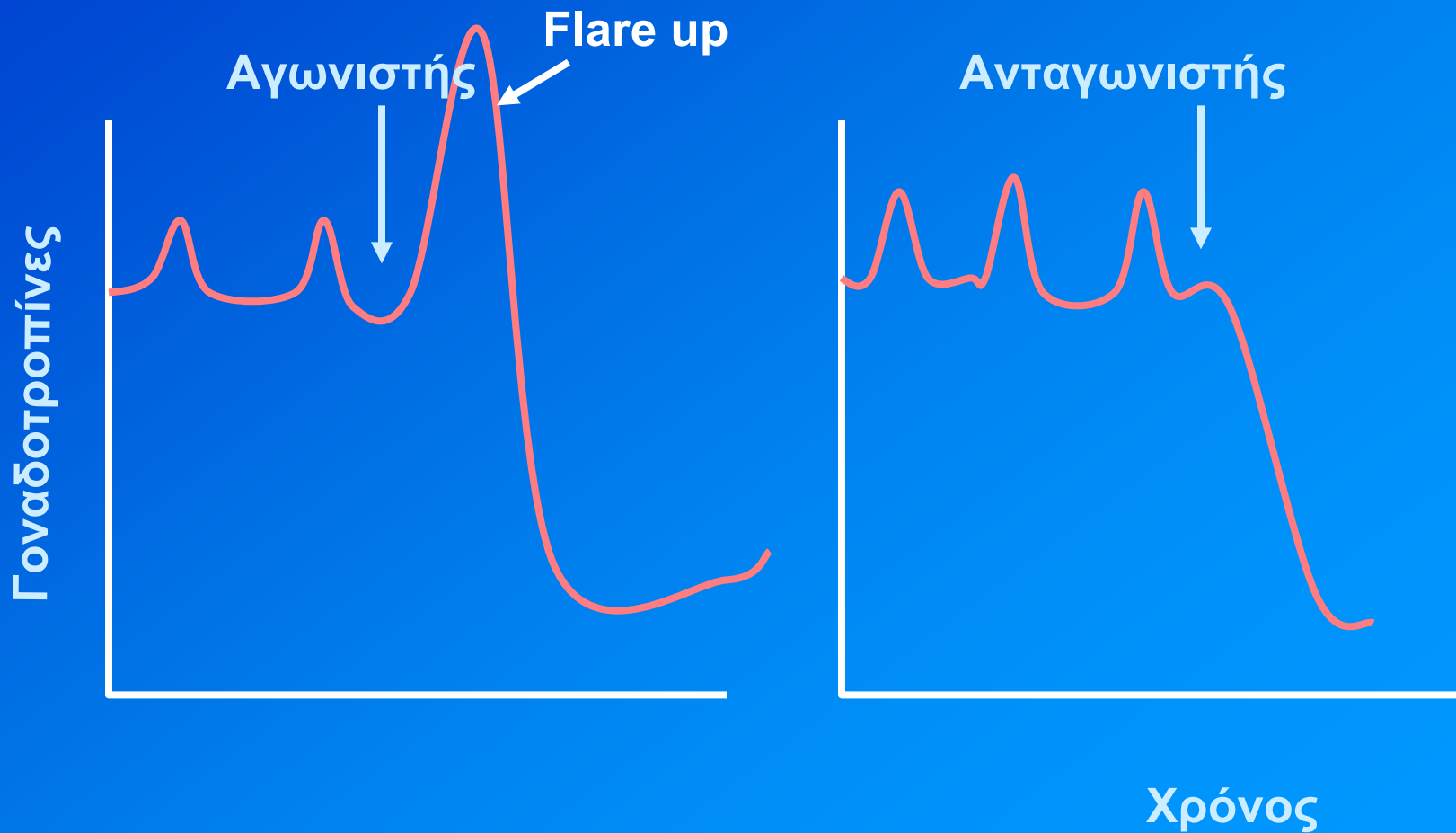
GnRH

Υποδοχέας GnRH

Απόκριση στον GnRH αγωνιστή και ανταγωνιστή

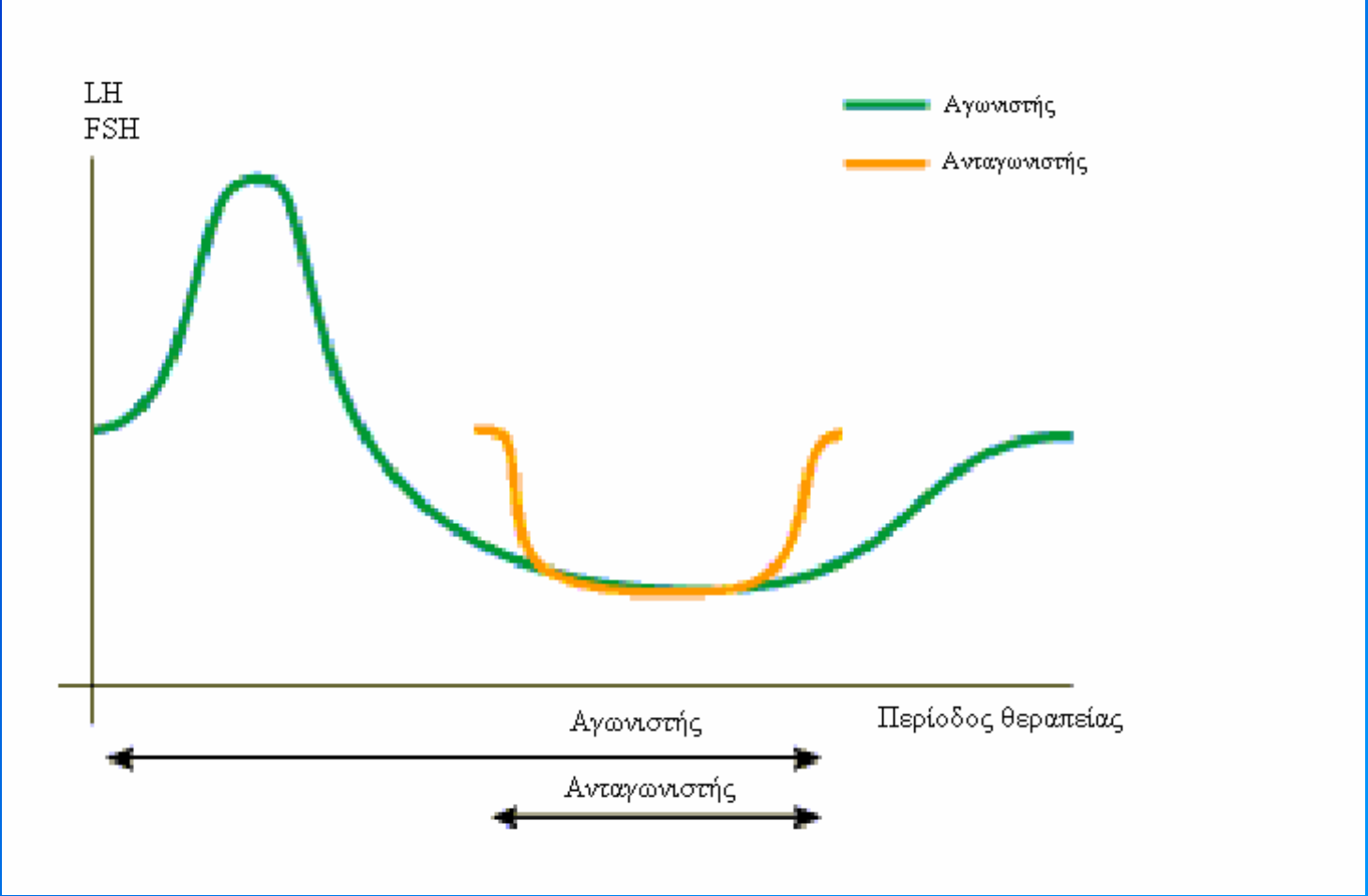
Περίληψη του μηχανισμού δράσης GnRH αναλόγων

GnRH ανταγωνιστής

- ❖ Αποκλεισμός υποδοχέων
- ❖ Συναγωνιστικός ανταγωνισμός
- ❖ Άμεση καταστολή
- ❖ Ταχεία αναστρεψιμότητα

GnRH αγωνιστής

- ❖ Αρχική ενίσχυση
- ❖ Μείωση αριθμού υποδοχέων
- ❖ Απευαισθητοποίηση υπόφυσης
- ❖ Βραδεία αναστρεψιμότητα

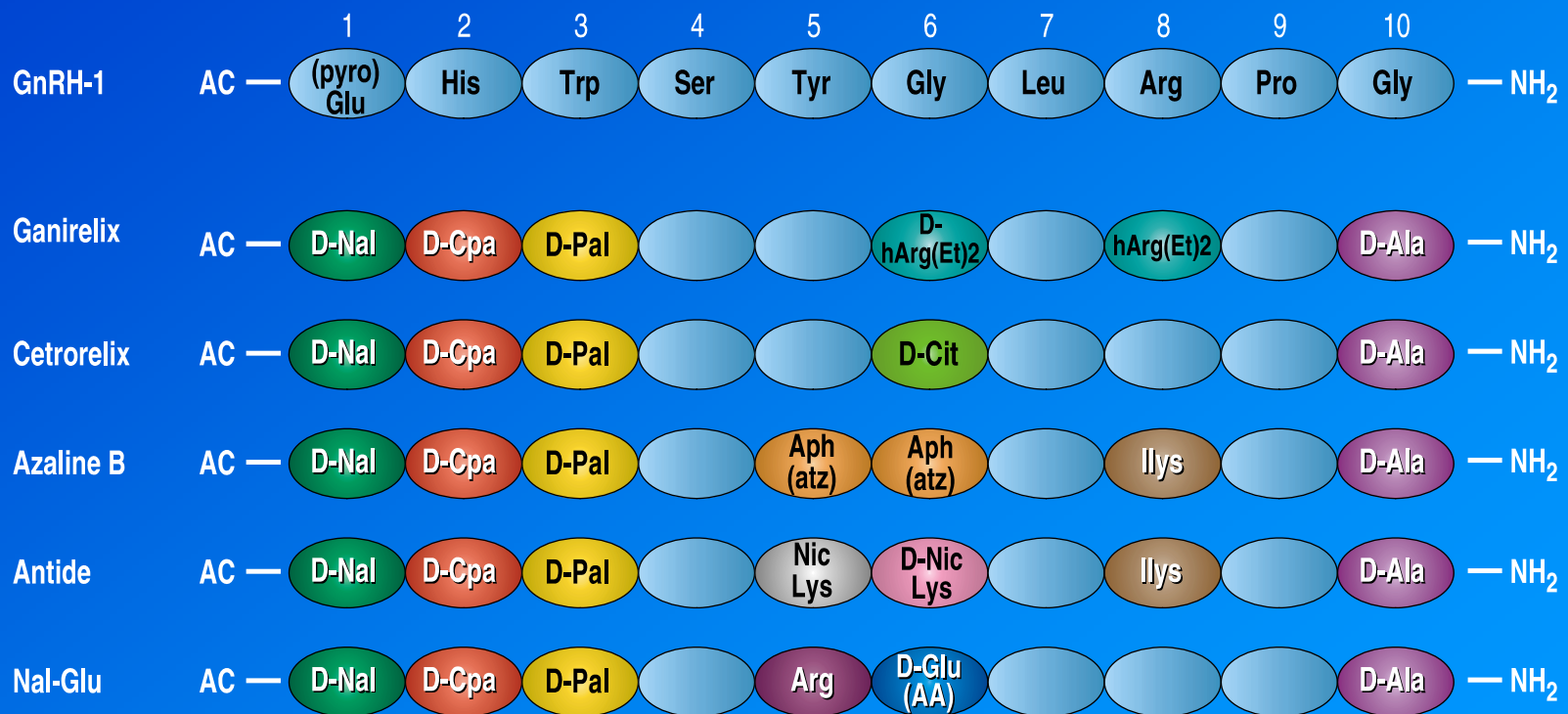

Προηγούμενες Γενιές Ανταγωνιστών

- ❖ Η εισαγωγή υδρόφοβων αμινοξέων στις θέσεις 1,2,3 και η προσθήκη πολύ βασικών ομάδων στη θέση 6
  - Περιορισμένη υδατοδιαλυτότητα
  - Τοπική και συστηματική υψηλή απελευθέρωση ισταμίνης → αναφυλακτικές αντιδράσεις

Δομή της φυσικής GnRH και σύγκριση με τους ανταγωνιστές

Nal = naphthylalanine; Cpa = 4-chloro-phenylalanine; Pal = 3-pyridyl-alanine
 Cit = citrullyl; Aph (atz) = amino-phenylalanine; atz = 5¹(3¹-amino-1H-1¹,2¹,4¹-triazolyl);
 llys = N^ε isopropyl-lysine; Nic = nicotinyll; AA = anisole adduct

- ❖ Δημιουργήθηκαν μόρια με ανταγωνιστικές ιδιότητες : σύνδεση, αλλά αδυναμία ενεργοποίησης υποδοχέων GnRH
- ❖ Η υποκατάσταση στις θέσεις 1,3,6,8 και 10 → βελτιωμένη ανταγωνιστική ισχύ και βελτιωμένα φυσικοχημικά χαρακτηριστικά
- ❖ Μεγάλη υδατοδιαλυτότητα
- ❖ Υψηλή σταθερότητα
- ❖ Μεγάλη δεσμευτική συγγένεια (x 9) με τους υποδοχείς GnRH
- ❖ Ελάχιστη απελευθέρωση ισταμίνης

ORGALUTRAN ≠ CETROTIDE

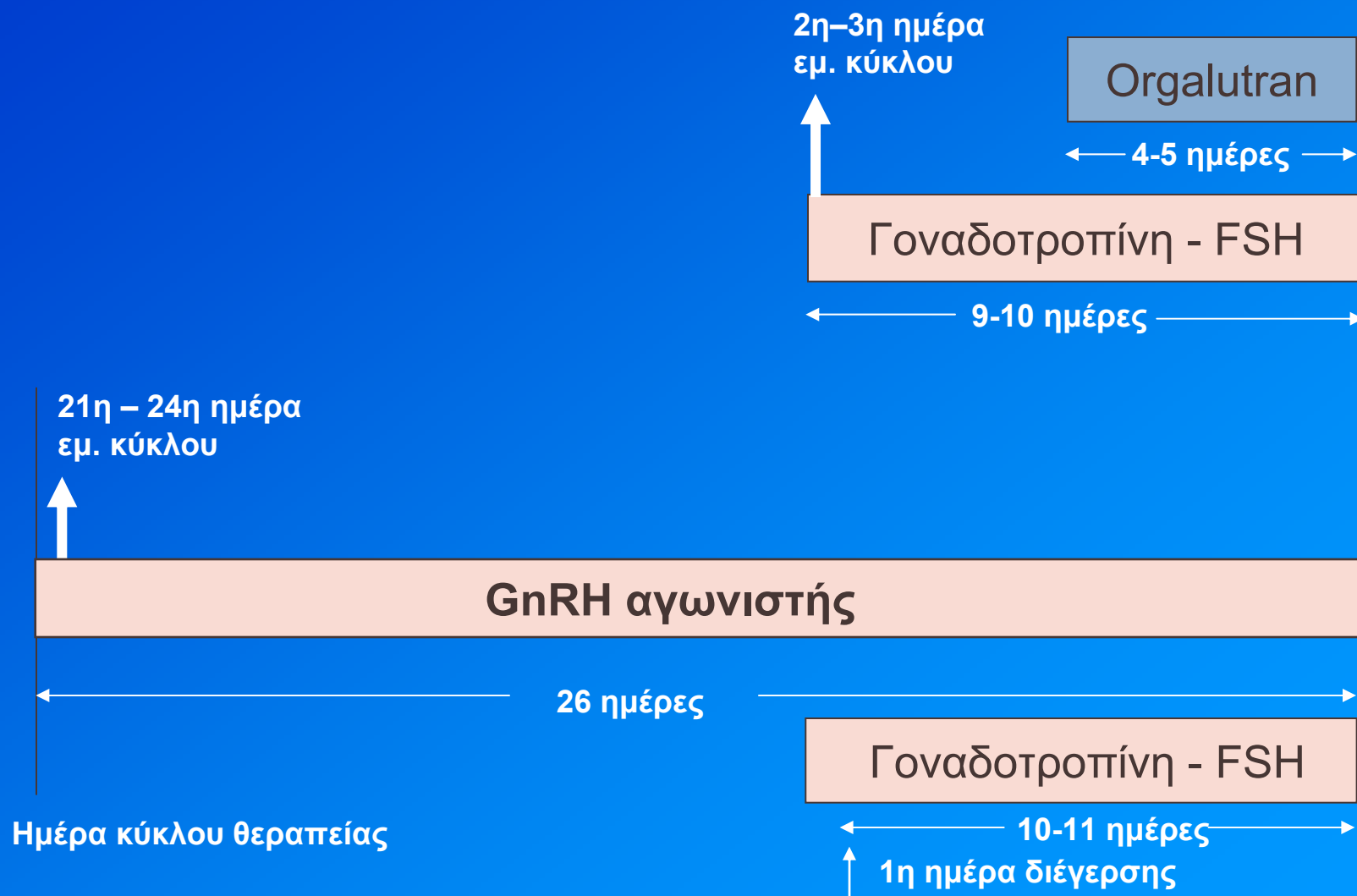
- ❖ Διαφορετική πεπτιδική δομή
- ❖ Διαφορετικός χρόνος ημιζωής
- ❖ Διαφορετικές φυσικοχημικές ιδιότητες
- ❖ Διαφορετική βιοδιαθεσιμότητα

Δυο είναι τα πιθανά πρωτόκολλα ανταγωνιστών

- ❖ Πρωτόκολλο πολλαπλών δόσεων
(Multiple Dose Protocol)
- ❖ Πρωτόκολλο μεμονωμένης δόσης
(Single Dose Protocol)

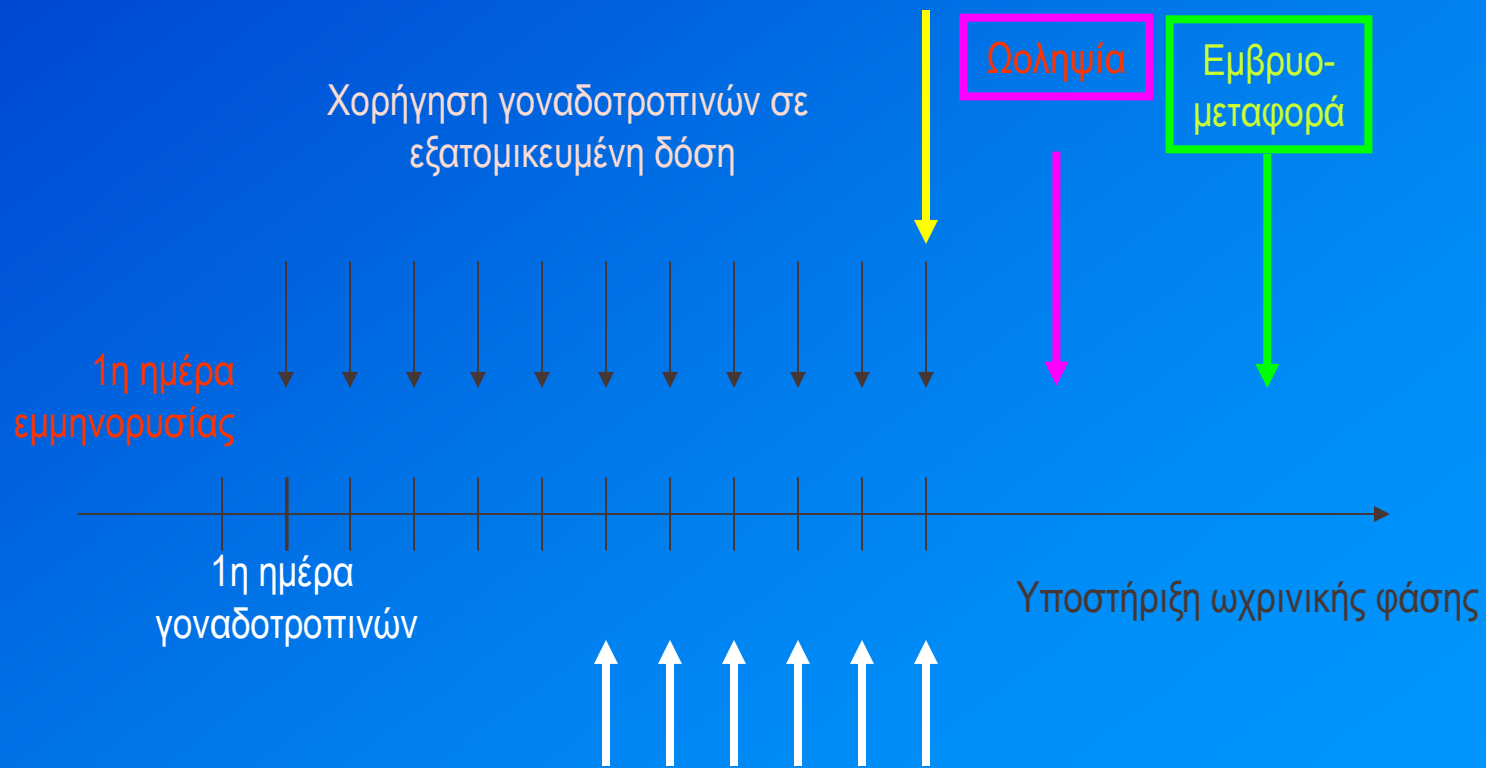
ORGALUTRAN

Cetrotide® 0.25 mg

Πρωτόκολλο πολλαπλών δόσεων

Επαγωγή ωορρηξίας

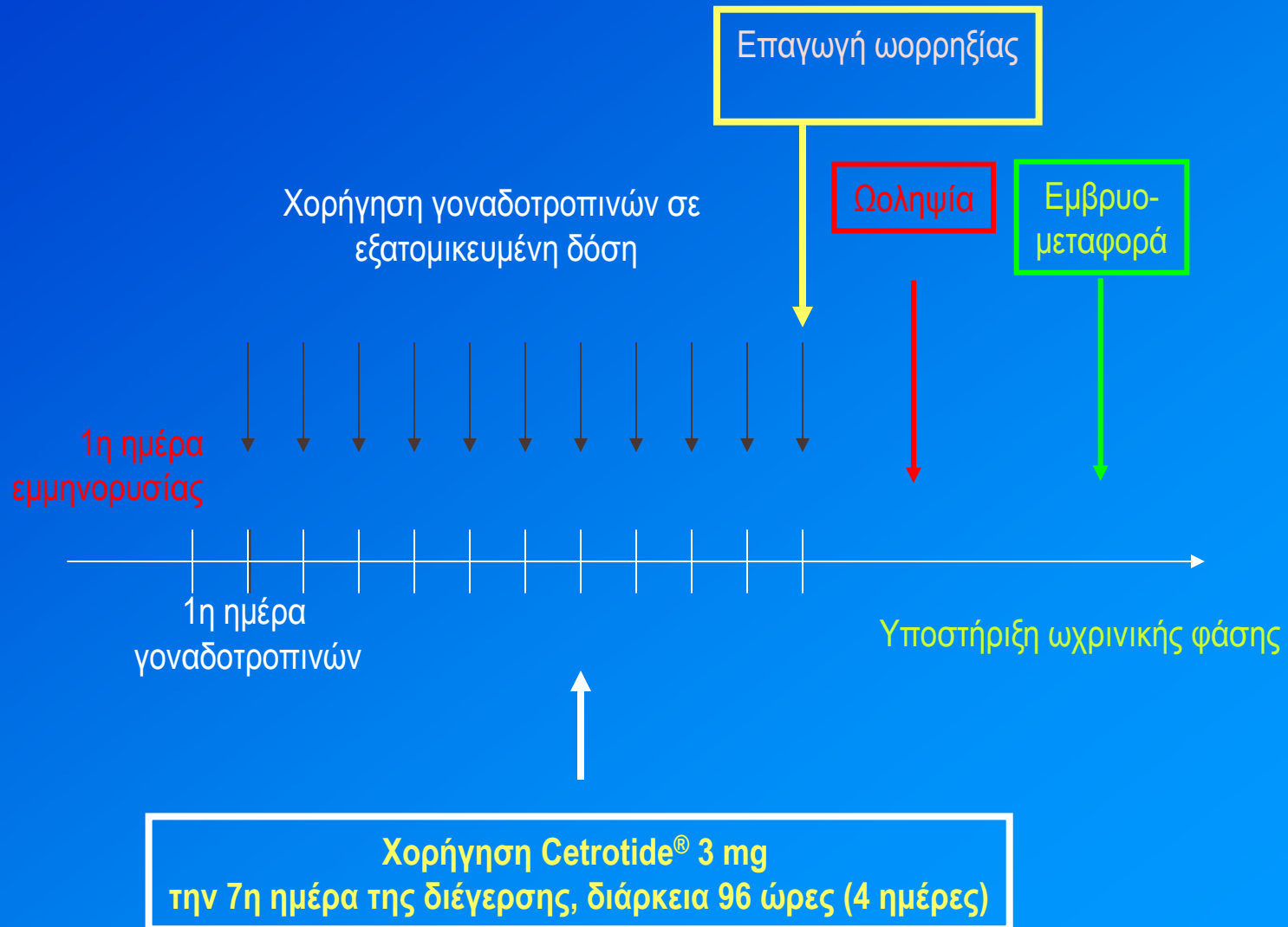

Χορήγηση του Cetrotide® 0.25 mg καθημερινά υποδορίως ξεκινώντας την 6η ημέρα (πρωί) ή την 5η ημέρα (βράδυ) της διέγερσης

Cetrotide® 3 mg

Πρωτόκολλο μεμονωμένης δόσης

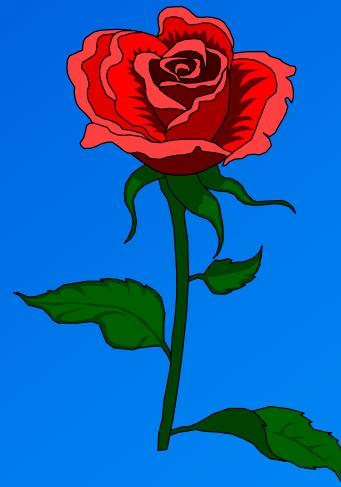

ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΗΣ

- ❖ Μειώνει τη διάρκεια χορήγησης του GnRH αναλόγου
- ❖ Μειώνει τη συνολική διάρκεια θεραπείας
- ❖ Μειώνει την κατανάλωση της γοναδοτροπίνης
- ❖ Μειώνει τον αριθμό των ενέσεων που απαιτούνται

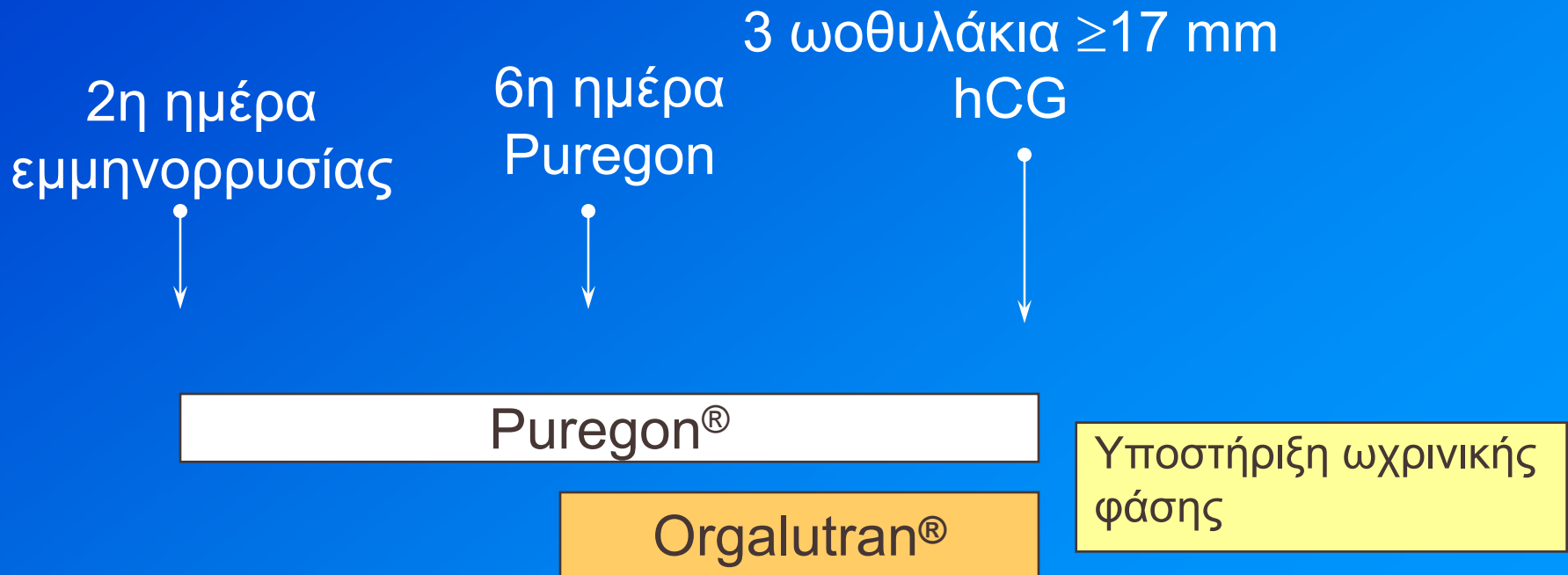
- ❖ Αυξημένη συμμόρφωση των ασθενών
- ❖ Χωρίς συμπτώματα εμμηνοπαυσιακού τύπου
- ❖ Με μικρότερη συχνότητα εμφάνισης ΣΥΩ
- ❖ Αμεση αναστρεψιμότητα
- ❖ Επίσημη ένδειξη στην ΕΥΩ

Μελέτη καθορισμού ελάχιστης αποτελεσματικής δόσης Orgalutran

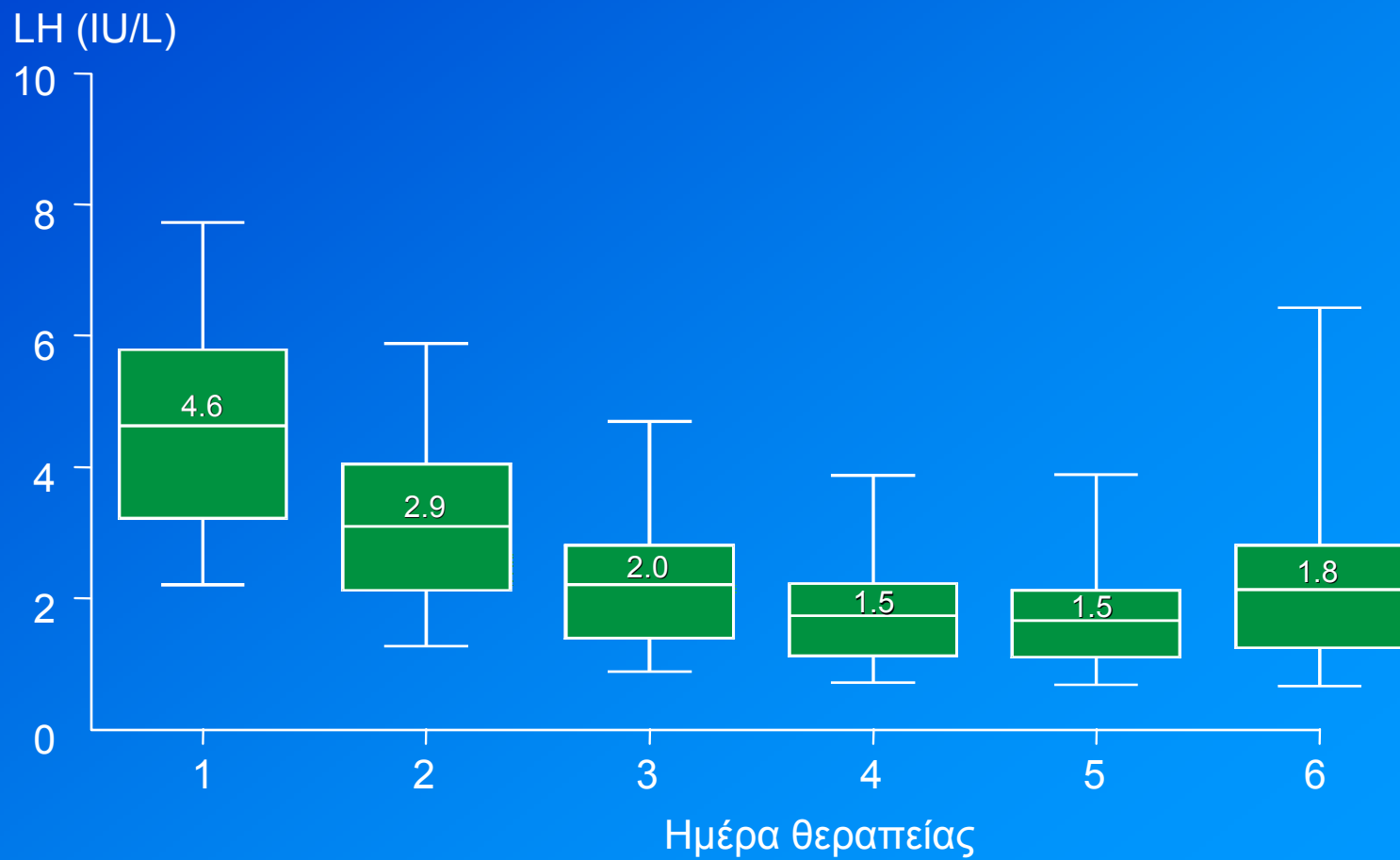
- ❖ Διπλή – τυφλή, τυχαιοποιημένη, πολυκεντρική μελέτη
- ❖ 13 κέντρα IVF (10 χώρες)
- ❖ 333 ασθενείς
- ❖ Δόσεις 0.0625 – 2mg (6 ομάδες)
- ❖ Σταθερή δόση Puregon 150 IU x 5 ημέρες
- ❖ Προσαρμογή δόσης Puregon μετά την έναρξη Orgalutran

Δοσολογικό σχήμα : μελέτη καθορισμού δόσης

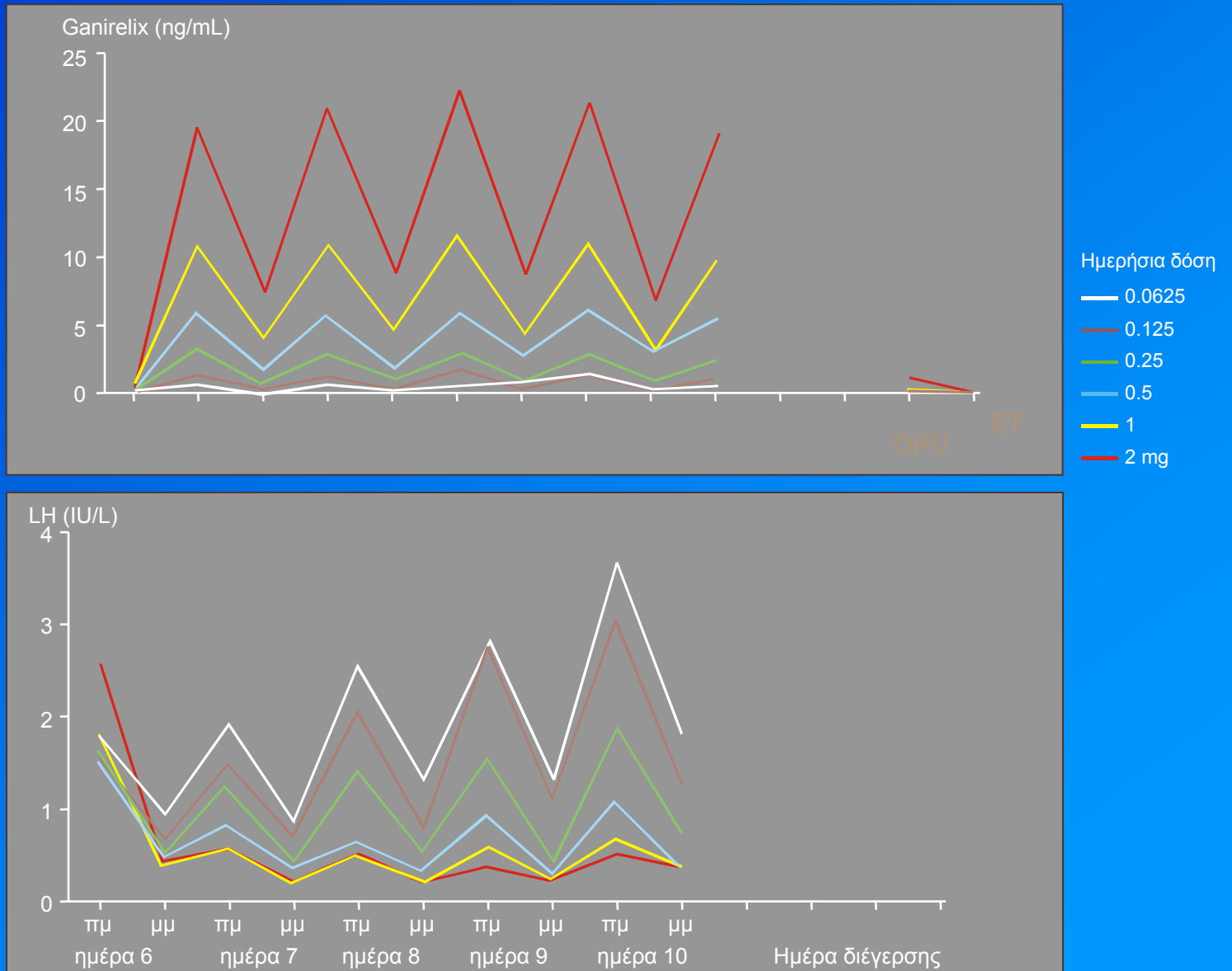
Ημερήσια χορήγηση υποδορίως
0.0625, 0.125, 0.25, 0.5, 1.0, ή 2.0 mg

Επίπεδα LH πριν την έναρξη θεραπείας Orgalutran

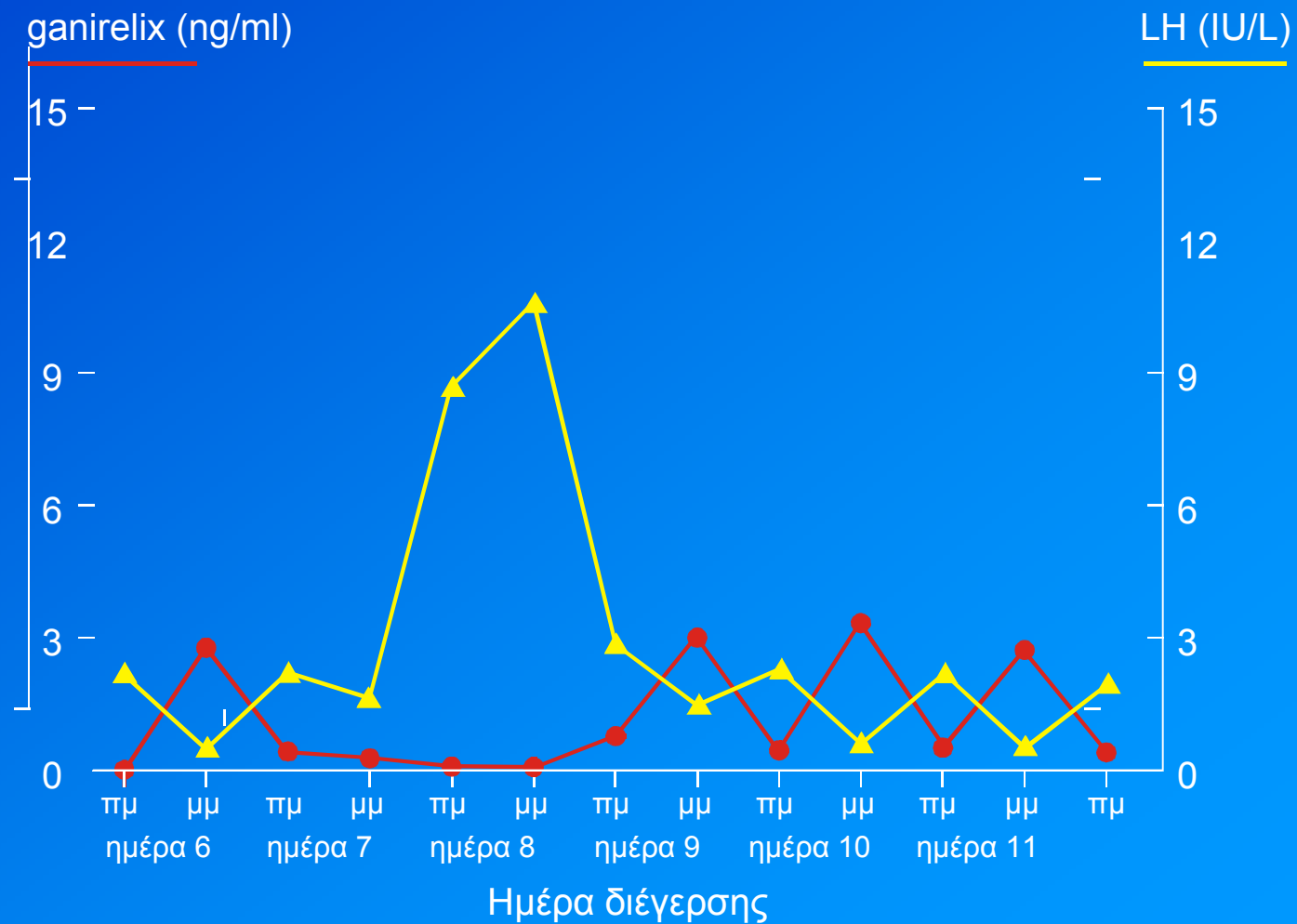

Επίπεδα ganirelix και LH κατά τη διάρκεια χορήγησης Orgalutran

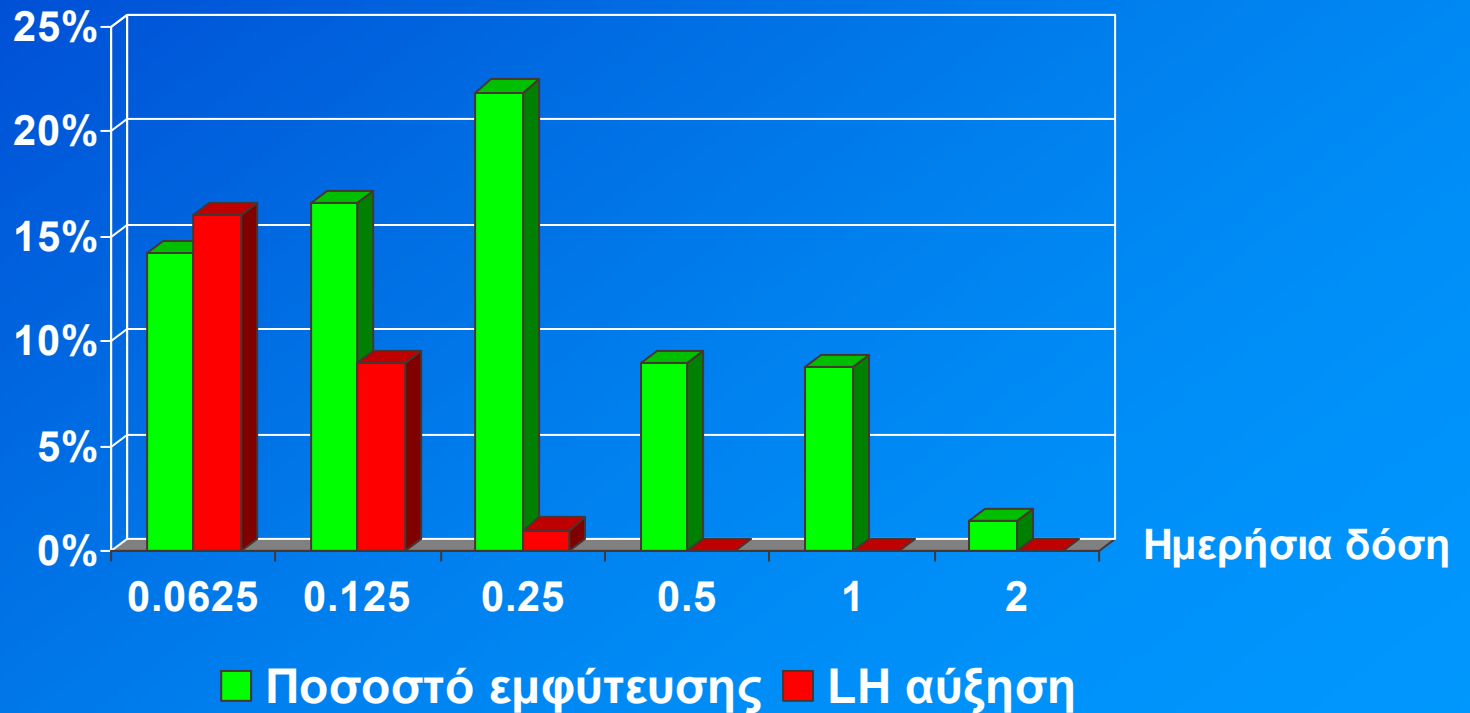

Τυπικό παράδειγμα παράληψης δόσης

Ασθενής στην ομάδα 0.25 mg

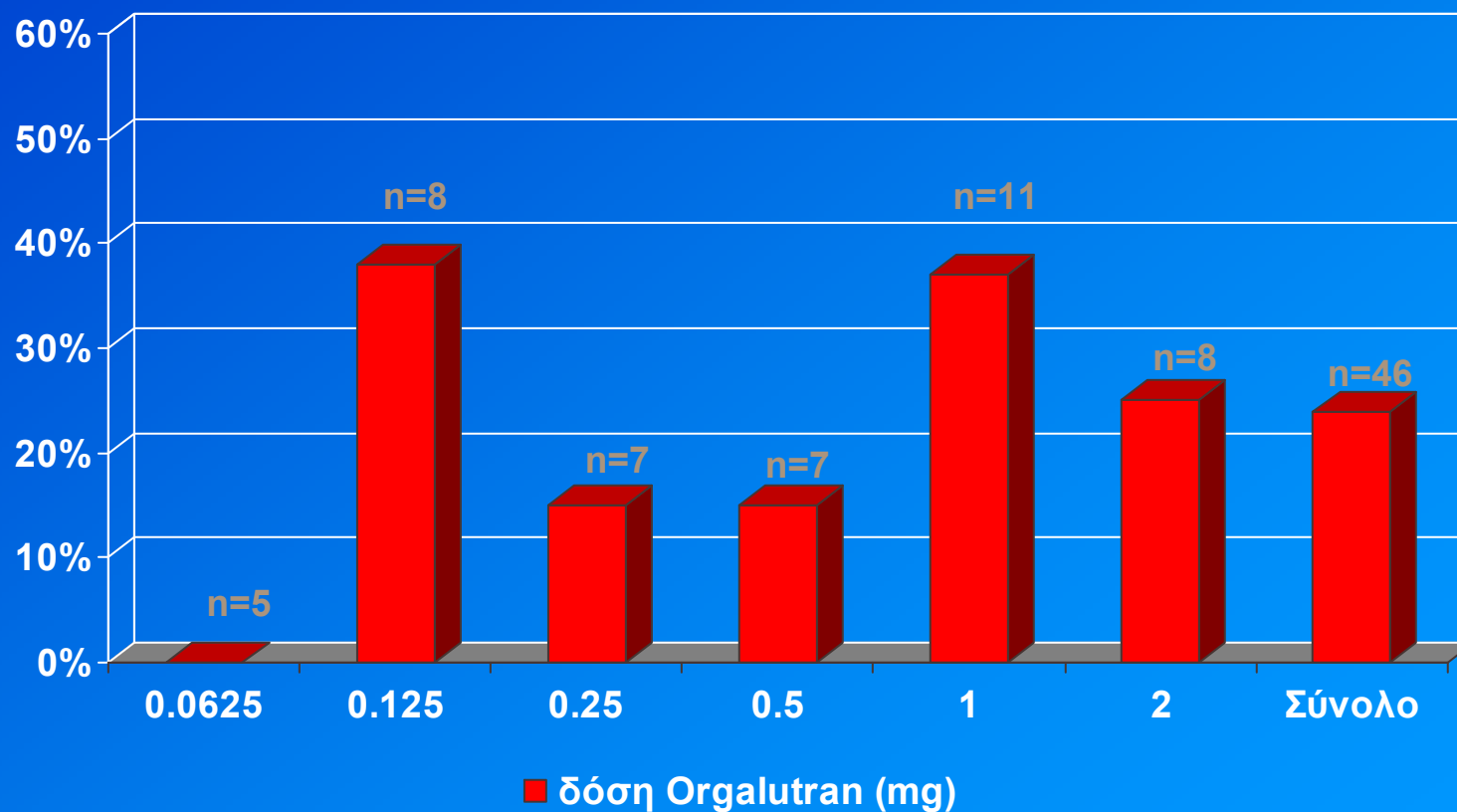
Ποσοστό εμφύτευσης και συχνότητα αύξησης LH

*Μελέτη καθορισμού δόσης
Αποτελέσματα ομάδας 0.25 mg Orgalutran*

Παράμετρος	0.25 mg Orgalutran
Αριθμός ασθενών	68
Αριθμός ασθενών με E.M.	62
Αριθμός ωαρίων	10.0 ±5.4
Αριθμός εμβρύων καλής ποιότητας	3.3 ± 3.0
Ποσοστό εμφύτευσης	21.9 ± 30.6
Αριθμός κυήσεων (ζωτικά σημεία)	25
- ανά προσπάθεια (%)	36.8
- ανά E.M. (%)	40.3
Βιώσιμες κυήσεις	23
- ανά προσπάθεια (%)	33.8
- ανά E.M. (%)	37.1

Ποσοστά βιώσιμων κυήσεων με κρυοσυντηρημένα έμβρυα στην μελέτη προσδιορισμού δόσης Orgalutran

Υψηλές δόσεις Orgalutran δεν επηρεάζουν αρνητικά τη δυνατότητα επίτευξης κλινικών κυήσεων σε κύκλους με κρυοσυντηρημένα έμβρυα

Μελέτη καθορισμού δόσης Orgalutran

Συμπεράσματα

- ❖ Η επίδραση στα επίπεδα της LH είναι δοσοεξαρτώμενη
- ❖ Πολύ χαμηλές δόσεις ($< 0.25\text{mg}$) αυξημένη συχνότητα αύξησης LH ($\geq 10\text{iu/l}$)
- ❖ Πολύ υψηλές δόσεις ($\geq 0.5\text{mg}$) δυσμενείς για την εμφύτευση
- ❖ Η δόση δεν βρέθηκε να επηρεάζει:
  - Τον αριθμό των αναπτυσσόμενων ωοθυλακίων
  - Τον αριθμό και την ποιότητα των ωαρίων
  - Το ποσοστό γονιμοποίησης
  - Τον αριθμό και την ποιότητα εμβρύων
- ❖ Η δόση 0.25 mg επελέγη για κλινική ανάπτυξη

Orgalutran

- ❖ Δεσμεύεται με τους υποδοχείς GnRH στην υπόφυση (αποκλεισμός GnRH)
- ❖ Γρήγορη, δοσοεξαρτώμενη και εκσεσημασμένη καταστολή έκλυσης γοναδοτροπινών
- ❖ Δεν επηρεάζει τη σύνθεση και τις «αποθήκες» γοναδοτροπινών
- ❖ Η ανταγωνιστική δράση είναι άμεση
  - Όχι αρχικό flare-up
  - Άμεση μείωση επιπέδων γοναδοτροπινών και ορμονών του φύλου
- ❖ Ταχεία αποκατάσταση του άξονα υπόφυσης-γονάδων

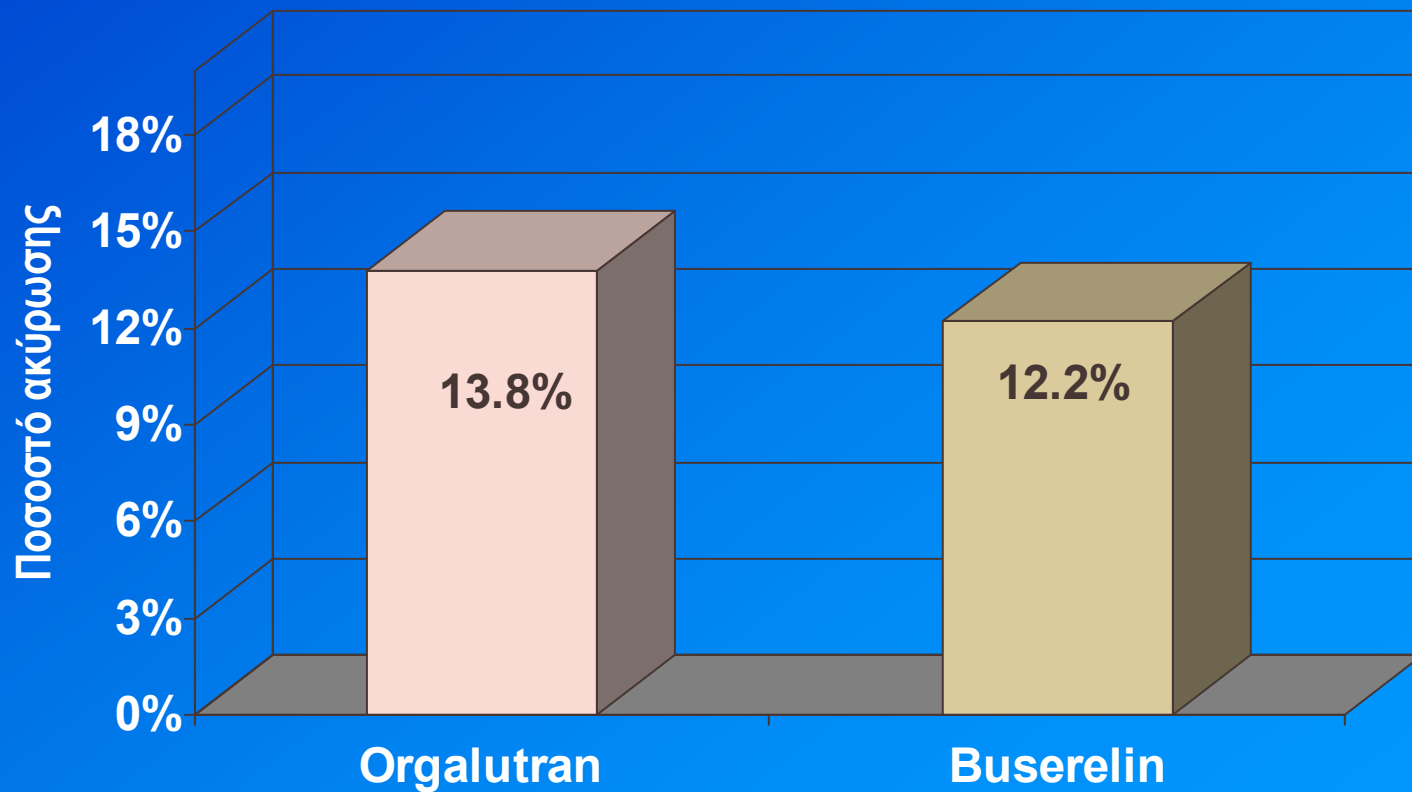

Κλινικό Πρόγραμμα Orgalutran

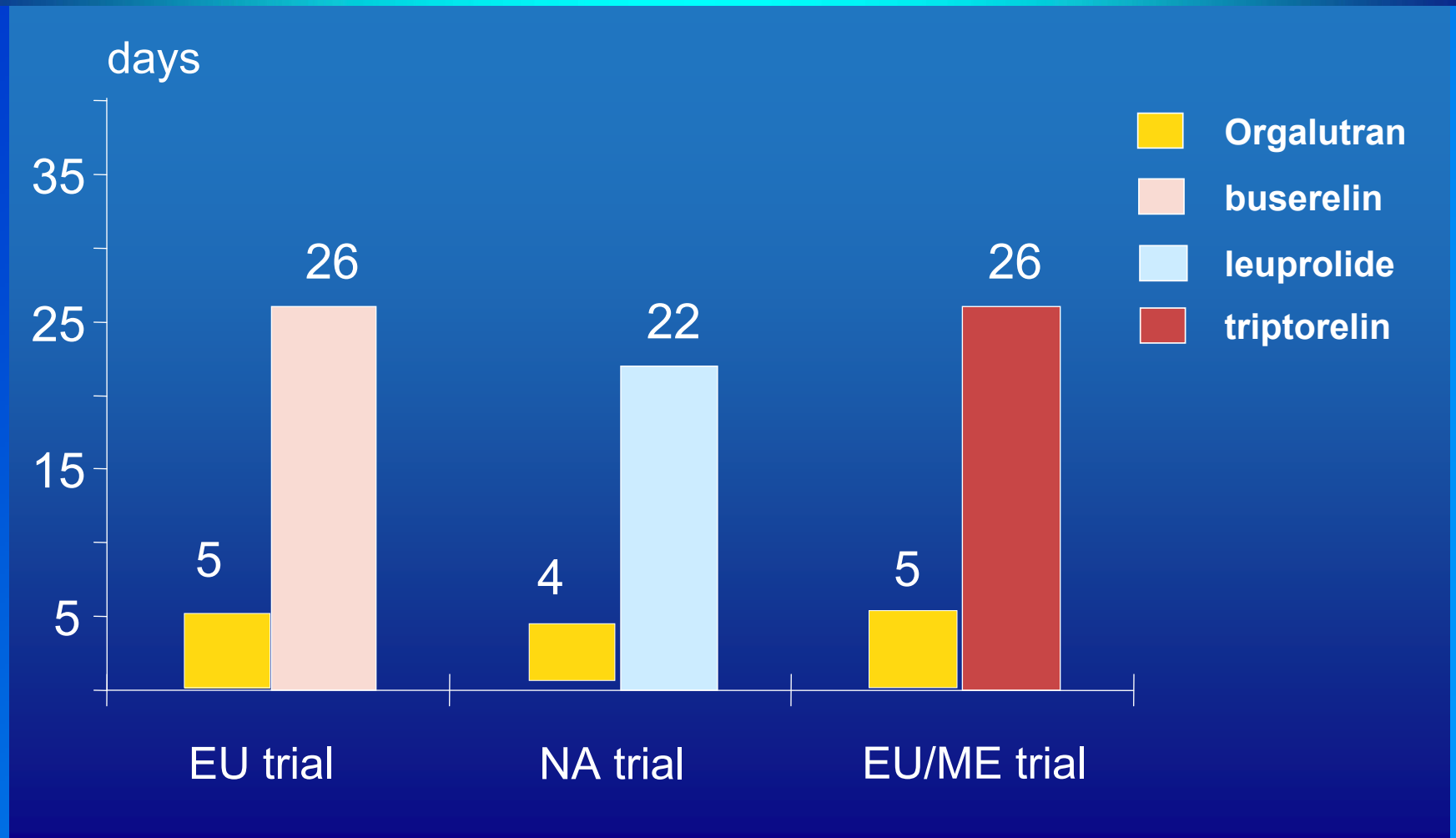
Η ασφάλεια και αποτελεσματικότητα του Orgalutran αξιολογήθηκαν σε τρεις ελεγχόμενες προοπτικές τυχαιοποιημένες μελέτες με την συμμετοχή γυναικών που είχαν υποβληθεί σε θεραπεία υπερδιέγερσης των ωοθηκών με το Puregon

- ❖ Ευρωπαϊκή Μελέτη (n = 701 ασθενείς)
- ❖ Μελέτη Βορείου Αμερικής (n = 297 ασθενείς)
- ❖ Μελέτη Ευρώπης Μέσης Ανατολής (n = 337 ασθενείς)

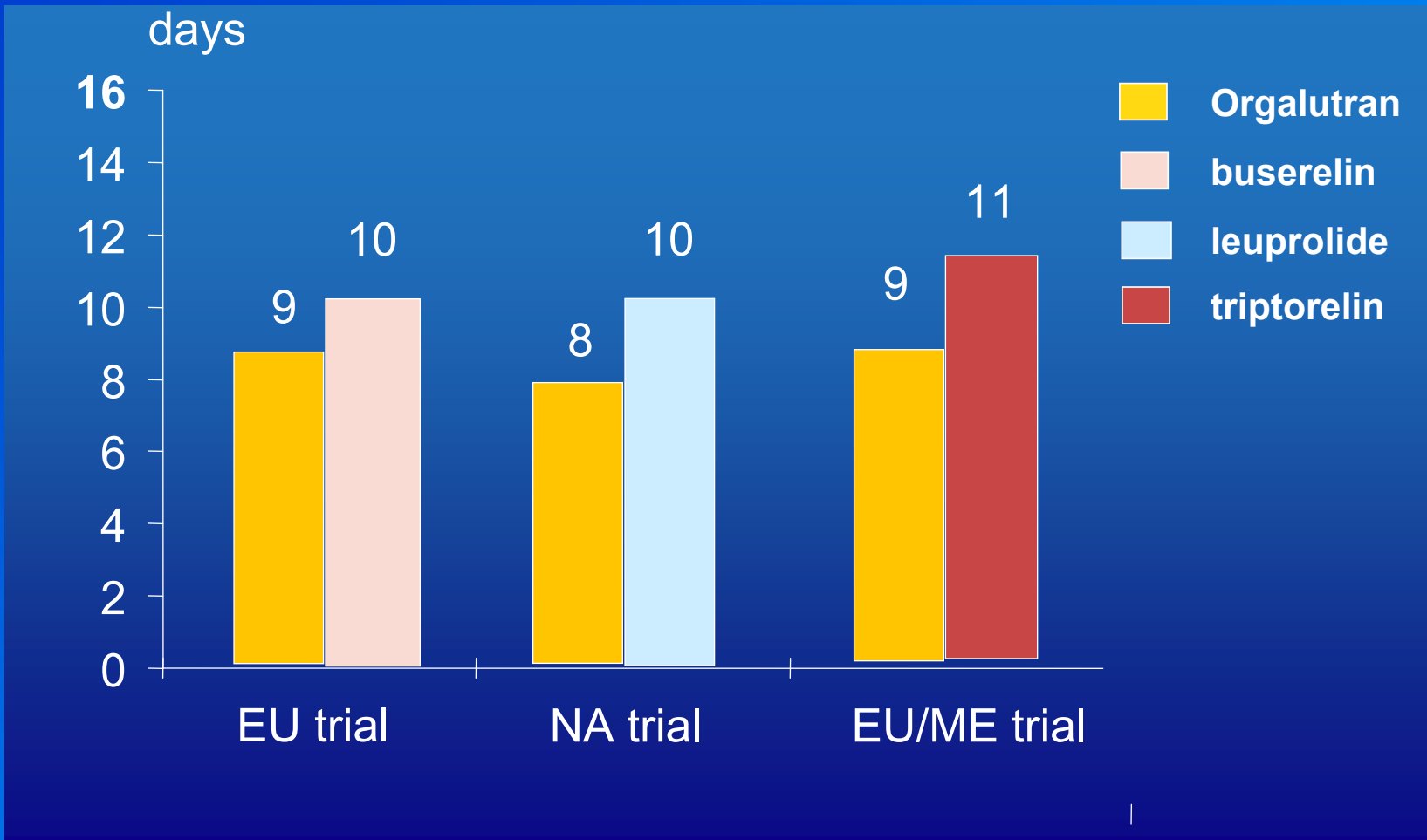
Ποσοστό ακύρωσης κύκλων

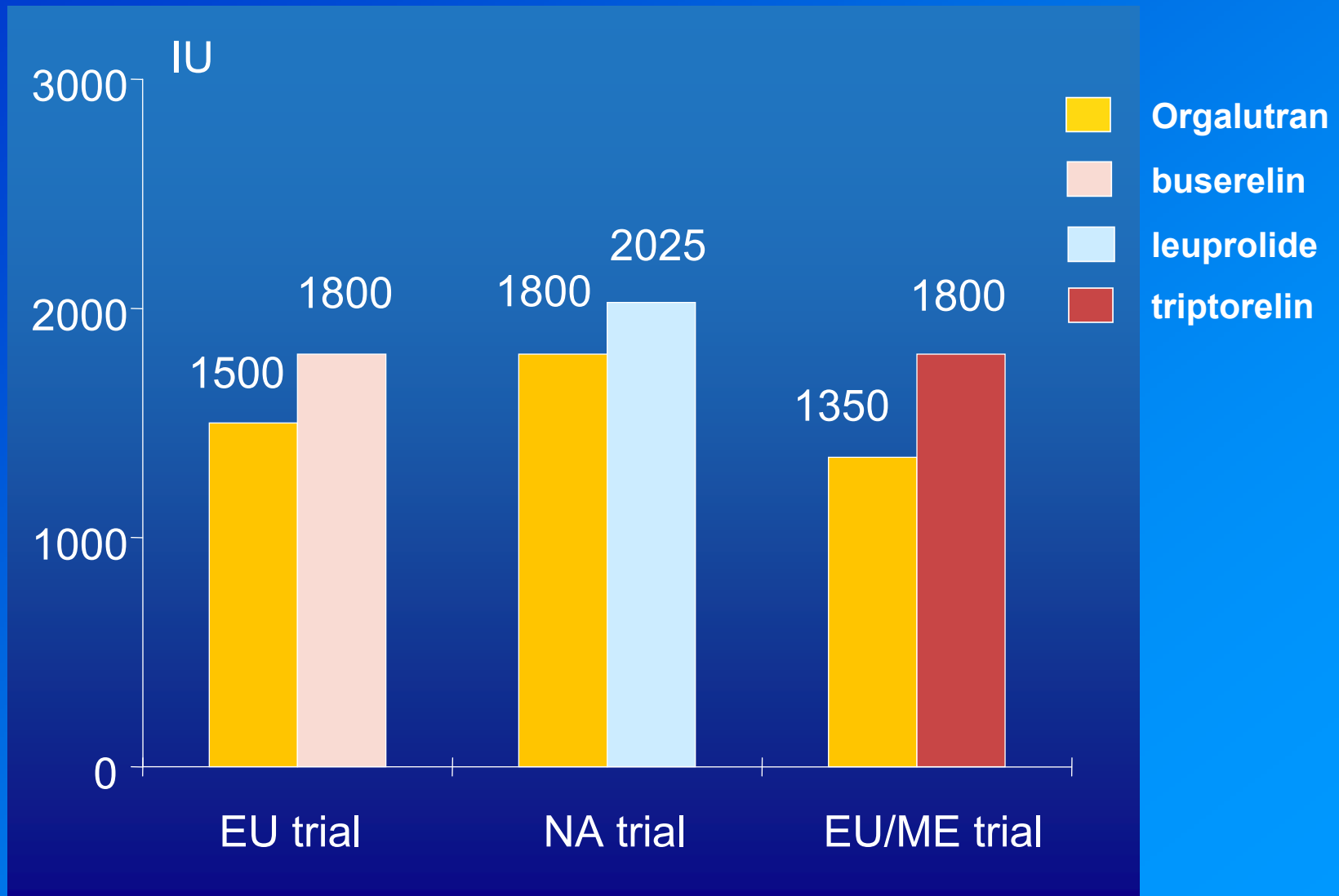
Διάρκεια χορήγησης GnRH αναλόγου

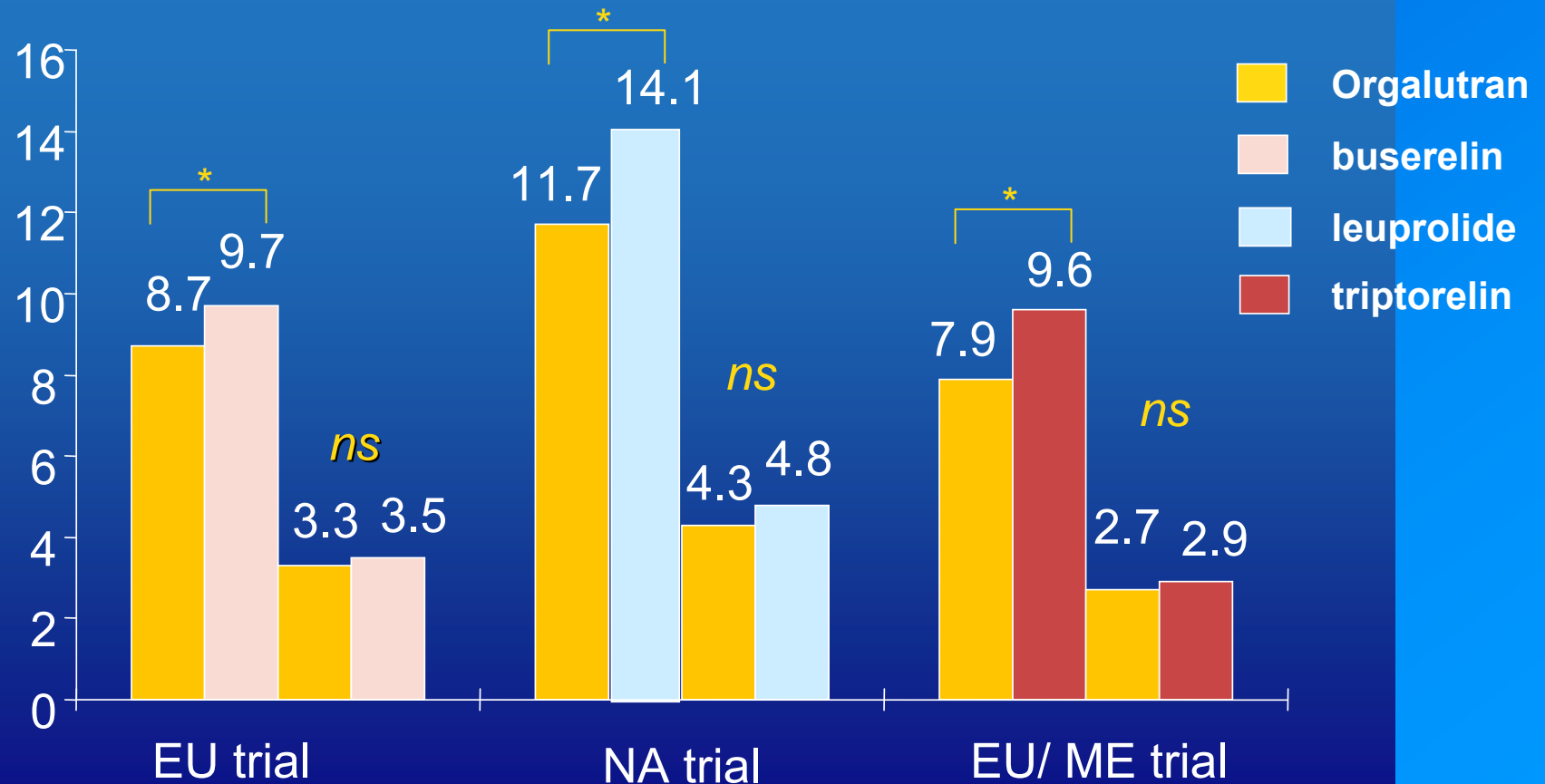
Διάρκεια διέγερσης

Ολική δόση Puregon που απαιτήθηκε

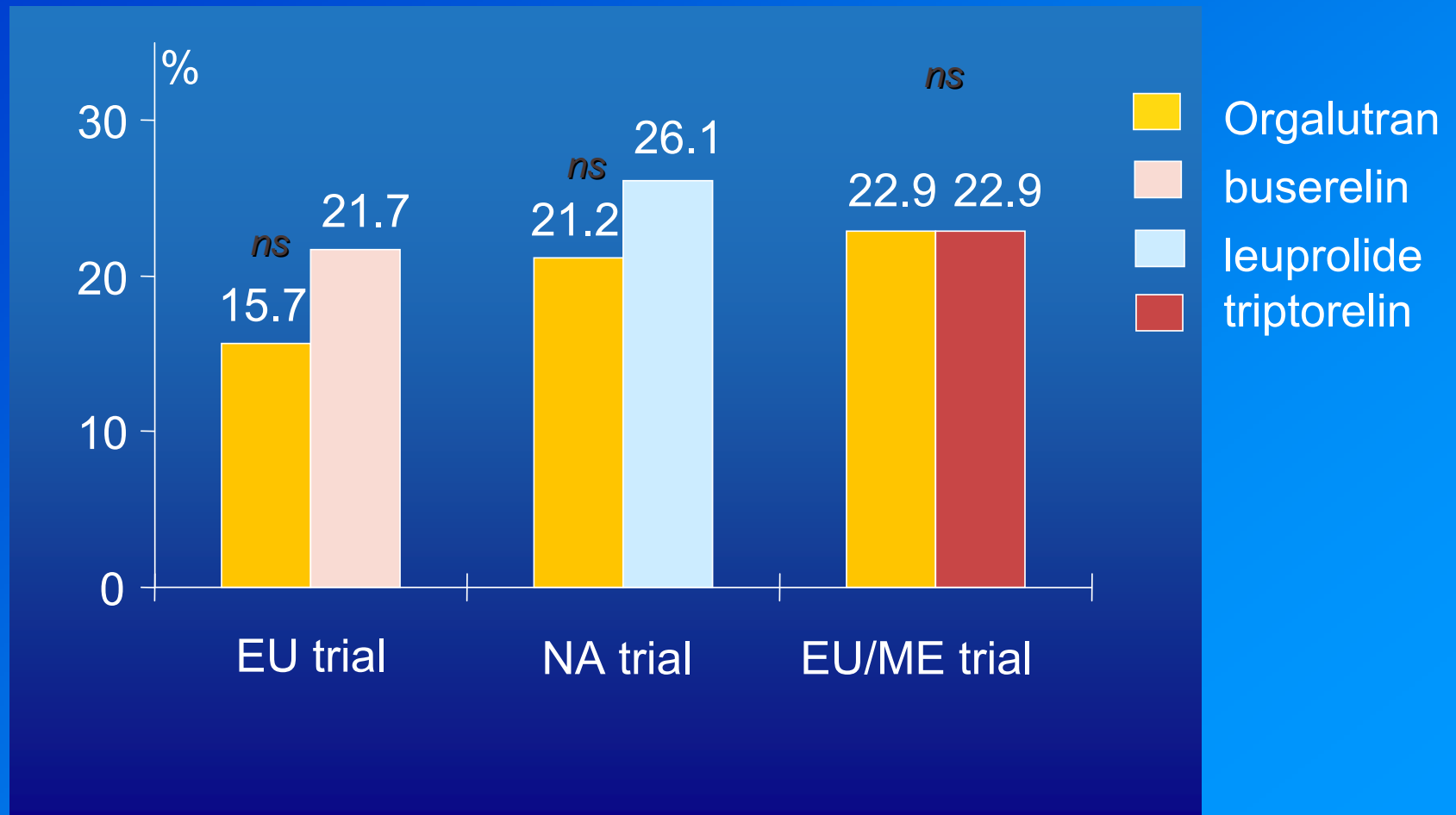

Αριθμός ωαρίων & εμβρύων καλής ποιότητας

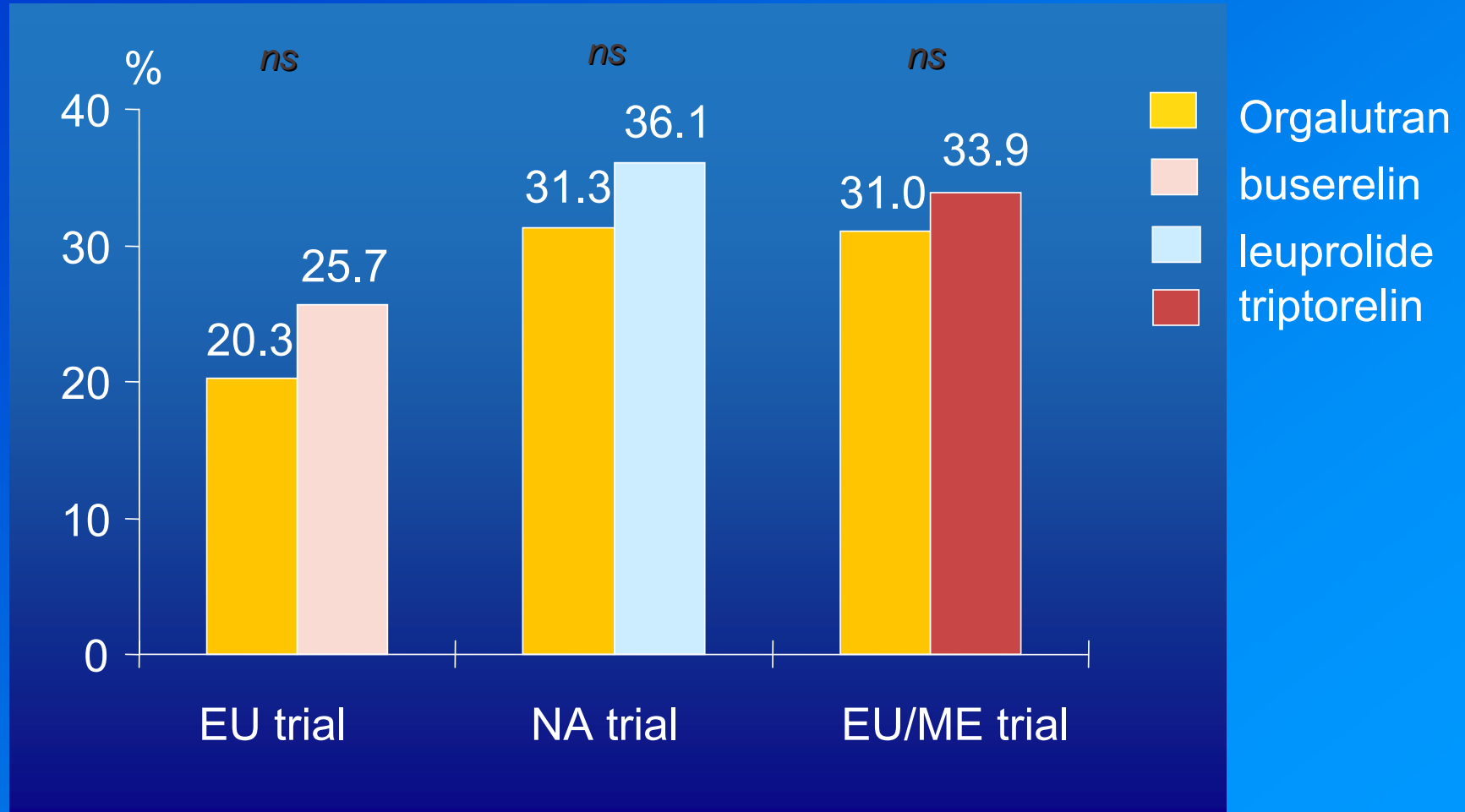
* = significant and ns = not significant

Ποσοστό Εμφύτευσης

ns = not statistically significant

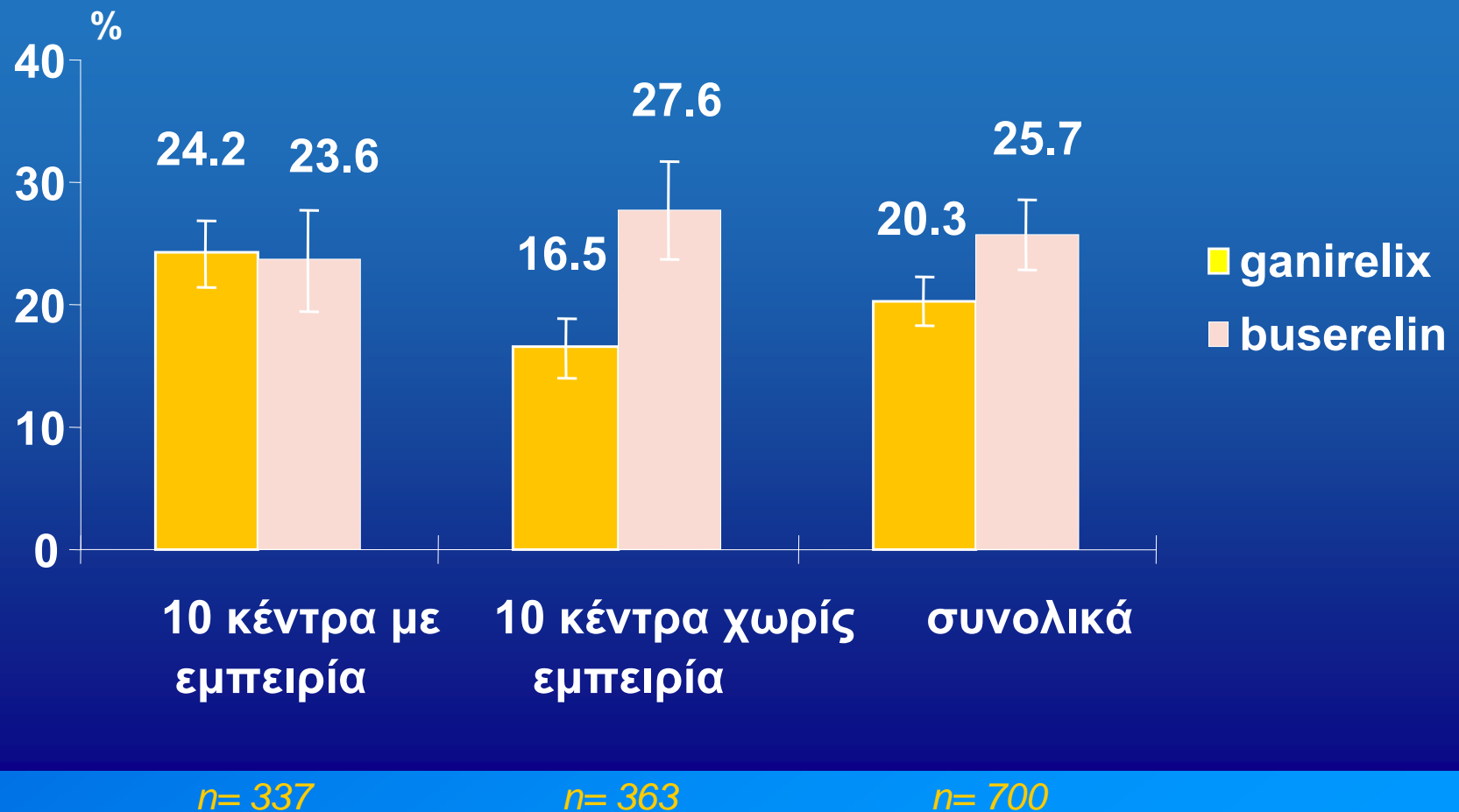
Ποσοστό βιώσιμων κυήσεων ανά κύκλο

ns = not statistically significant

Ποσοστά βιώσιμων κυήσεων σε κέντρα με προηγούμενη εμπειρία (Ευρωπαϊκή Μελέτη)

Values represent unadjusted means and SE

Υπάρχει μείωση στο ποσοστό κύησης μετά τη θεραπεία με τον ανταγωνιστή?

πρωτόκολλο	μελέτη	ανταγωνιστής	αγωνιστής	p
Cetrotide ® Πολλαπλές δόσεις	Albano et al. (2000)	22.3% ανά προσπάθεια	25.9% ανά προσπάθεια (buserelin nasal spray)	n.s.
Cetrotide ® Εφάπαξ δόση	Olivennes et al. (2000)	18.3% ανά λήψη	23.1% ανά λήψη (triptorelin depot)	n.s.
ganirelix Πολλαπλές δόσεις	The European Orgalutran study group et al. (2000)	21.8% ανά προσπάθεια	28.2% ανά προσπάθεια (buserelin nasal spray)	n.s.
ganirelix Πολλαπλές δόσεις	The North American Ganirelix Study Group et al. (2001)	30.8% ανά προσπάθεια	36.4% ανά προσπάθεια (leuprorelide daily)	n.s.
ganirelix Πολλαπλές δόσεις	The European Middle East Orgalutran Study Group (2001)	32.3% ανά προσπάθεια	37.8% ανά προσπάθεια (triptorelin daily)	n.s.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Οι GnRH Ανταγωνιστές εισάγουν ένα **νέο, μοντέρνο, ταχύτερο, απλούστερο** και κυρίως **φιλικό** πρωτόκολλο θεραπείας σε ασθενείς που υποβάλλονται σε πρόγραμμα ελεγχόμενης διέγερσης ωοθηκών (ΕΔΩ)

*Τα αποτελέσματα από την χρήση των ανταγωνιστών σε κέντρα Εξωσωματικής Γονιμοποίησης δεν είναι ακόμα ικανοποιητικά . Υπάρχουν σημαντικά μειωμένες κυήσεις σε σχέση με τους αγωνιστές (OR 0,79) και δεν υπάρχει σημαντική μείωση των υπερδιεγέρσεων .
(Aboulghll, Cohran 2002).*

---

*Οι ανταγωνιστές δεν έχουν βρεί ακόμη
την θέση τους σε προγράμματα
Εξωσωματικής Γονιμοποίησης*

*Η περιορισμένη και βραδεία αποδοχή
ευρύτερης χρήσης GnRH ανταγωνιστών*

---

*οφείλεται στο ότι τελικά δεν έχουμε
στατιστικά σημαντικά καλύτερα
αποτελέσματα στα περιστατικά που
μπαίνουν σε μακρύ πρωτόκολλο.*

*Ενώ φαίνεται να είναι πλέον αποδεκτά
για να εφαρμοστούν σε περιστατικά που
θα επιλέγαμε βραχύ ή υπερβραχύ
πρωτόκολλο*

